

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

RAPORT SAMOOCENY

OCENA PROGRAMOWA (PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI)

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Nazwa ocenianego kierunku studiów:

Filozofia

1. Poziom/y studiów:

I stopnia; II stopnia

2. Forma/y studiów:

stacjonarne

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

Filozofia

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nie dotyczy	-	-

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust.3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nie dotyczy	-	-

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów³

Filozofia I stopnia

Wiedza

FI1_W01	zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury
FI1_W02	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii
FI1_W03	zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim
FI1_W04	ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach i drogach wpływania na ludzkie zachowania
FI1_W05	zna podstawową terminologię filozoficzną w wybranym języku obcym
FI1_W06	zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi
FI1_W07	ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, filozofia przyrody lub 3) estetyka, filozofia kultury
FI1_W08	zna i rozumie główne kierunki i stanowiska współczesnej filozofii
FI1_W09	zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych
FI1_W10	zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism
FI1_W11	zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie
FI1_W12	zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub 3) estetyka, filozofia kultury
FI1_W13	ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach polskiej kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne kraju
FI1_W14	zna metody interpretacji tekstu filozoficznego
FI1_W15	zna i wykorzystuje narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na dziedziny filozoficzne
FI1_W16	zna zasady publikacji tekstu filozoficznego i ma podstawowe informacje o odbiorcach literatury filozoficznej
FI1_W17	zna i rozumie wzajemne powiązania oraz komplementarność pomiędzy poznaniem typu filozoficznego i naukowego
FI1_W18	zna rolę idei filozoficznych w procesie kształtowania się poglądu na naturę świata i człowieka oraz rozumie ich relację do innych czynników kształtujących go

Umiejętności

FI1_U01	wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcionuje i wykorzystuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych
FI1_U02	samodzielnie zdobywa wiedzę
FI1_U03	czyta i interpretuje tekst filozoficzny
FI1_U04	słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych
FI1_U05	poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną
FI1_U06	trafnie definiuje pojęcia języka potocznego i poprawnie projektuje definicje własnych terminów używanych we własnych wypowiedziach

³ Wobec zmiany nomenklatury w najnowszych dokumentach dotyczących jakości kształcenia z „efekty kształcenia” na „efekty uczenia się” w niniejszym raporcie używa się określenia „efekty uczenia się” mając na myśli dotychczasowe „efekty kształcenia”.

FI1_U07	analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia
FI1_U08	wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych
FI1_U09	zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne
FI1_U10	uzasadnia i krytykuje uogólnienia w świetle dostępnych świadectw empirycznych
FI1_U11	przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności
FI1_U12	wykrywa proste zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi
FI1_U13	formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych
FI1_U14	pisze proste rozprawki z samodzielnym doбором literatury
FI1_U15	samodzielnie tłumaczy z języka polskiego na wybrany język obcy prosty tekst filozoficzny
FI1_U16	samodzielnie tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski średnio trudny tekst filozoficzny
FI1_U17	dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę
FI1_U18	prowadzi na poziomie podstawowym pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego lub kierownika zespołu badawczego
FI1_U19	rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur
FI1_U20	rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentację, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych
FI1_U21	dostrzega zależność między akceptowanymi tezami filozoficznymi i zajmowanym stanowiskiem w sprawach społecznych i światopoglądowych
FI1_U22	w stopniu podstawowym potrafi stosować odpowiednie metody do wybranych zagadnień w ramach jednego nurtu filozoficznego
FI1_U23	<p>posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności:</p> <p>potrafi porozumiewać się płynnie i spontanicznie, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym w miarę swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane ze studiowaną specjalnością;</p> <p>potrafi, na podstawie wyszukanych informacji, napisać jasny i spełniający warunki formalne tekst na wiele tematów ogólnych oraz związanych ze studiowaną dyscypliną;</p> <p>posiada umiejętność przekazywania na piśmie informacji oraz wyrażania swojego zdania podając argumenty za i przeciw;</p> <p>potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację ustną przedstawiając swój pogląd na dany temat (w tym także na tematy związane ze studiowaną specjalnością) oraz podając argumenty za i przeciw;</p> <p>potrafi bronić swoich tez podczas dyskusji</p>

Kompetencje społeczne

FI1_K01	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego
FI1_K02	jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów
FI1_K03	na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania
FI1_K04	samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze
FI1_K05	efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania
FI1_K06	rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu filozoficznego
FI1_K07	wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym
FI1_K08	ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych
FI1_K09	ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych
FI1_K10	zgodnie z ogólnoludzkimi wartościami i ideami filozoficznymi kształtuje kulturę
FI1_K11	rozumie potrzebę ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz potrafi samodzielnie wykorzystywać w tym celu dostępne mu źródła, a także potrafi czytać ze zrozumieniem teksty ogólne i specjalistyczne

Filozofia II stopnia

Wiedza

FI2_W01	ma wszechstronną znajomość i dogłębne rozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury
FI2_W02	ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii
FI2_W03	zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki
FI2_W04	zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych
FI2_W05	ma szeroką wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach i drogach wpływania na ludzkie zachowania
FI2_W06	zna terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w wybranym języku obcym
FI2_W07	zna i rozumie zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi
FI2_W08	ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności zachodzące między tymi kierunkami
FI2_W09	wszechstronnie zna i dogłębnie rozumie wybrane kierunki i stanowiska współczesnej filozofii w zakresie jednego bloku głównych subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, filozofia przyrody lub 3) estetyka, filozofia kultury
FI2_W10	wszechstronnie zna i dogłębnie rozumie poglądy wybranego wiodącego autora filozoficznego lub bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej
FI2_W11	zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych
FI2_W12	ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie
FI2_W13	ma gruntowną znajomość metod badawczych i strategii argumentacyjnych wybranej subdyscypliny filozoficznej
FI2_W14	ma gruntowną znajomość metod interpretacji tekstu filozoficznego
FI2_W15	zna profesjonalne narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na dziedziny filozoficzne, ze szczególnym uwzględnieniem wybranej dyscypliny filozoficznej i jej problematyki
FI2_W16	zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury
FI2_W17	zna szczegółowe powiązania między poznaniem typu filozoficznego i poznaniem naukowym oraz rozumie komplementarność zachodzącą między nimi
FI2_W18	zna rolę teorii naukowych w procesie kształtowania się poszczególnych koncepcji filozoficznych dotyczących natury świata i człowieka

Umiejętności

FI2_U01	wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i integruje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych
FI2_U02	samodzielnie zdobywa wiedzę i poszerza umiejętności badawcze oraz planuje projekty badawcze
FI2_U03	twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji
FI2_U04	samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów
FI2_U05	analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami
FI2_U06	określa stopień doniosłości (relewancji) stawianych tez dla badanego problemu lub argumentacji
FI2_U07	wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi oraz określa relacje między tymi zależnościami
FI2_U08	identyfikuje typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych i pisemnych
FI2_U09	ujawnia wady i błędy logiczne wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz określa wpływ tych wad i błędów na perswazyjność argumentów
FI2_U10	precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje

FI2_U11	pisze opracowania monograficzne na podstawie samodzielnie dobranej literatury, stosując oryginalne podejścia i uwzględniając nowe osiągnięcia w zakresie filozofii
FI2_U12	samodzielnie tłumaczy z języka polskiego na wybrany język obcy własny tekst filozoficzny
FI2_U13	samodzielnie tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski trudny tekst filozoficzny
FI2_U14	dobiera i tworzy strategie argumentacyjne, konstruuje zaawansowane krytyczne argumenty, formułuje wszechstronne odpowiedzi na krytykę
FI2_U15	prowadzi, we współpracy z innymi profesjonalistami, samodzielną pracę badawczą, umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji profesjonalnych
FI2_U16	rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice
FI2_U17	dostrzega złożone zależności między akceptowanymi tezami filozoficznymi i zajmowanym stanowiskiem w sprawach społecznych i światopoglądowych oraz potrafi wykazać ich racjonalność
FI2_U18	potrafi stosować odpowiednie metody poznawcze do różnych zagadnień w ramach kilku wybranych nurtów filozoficznych
FI2_U19	posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: posiada pogłębioną umiejętność porozumiewania się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzowania wiedzy w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; posiada pogłębioną umiejętność pisania tekstów przydatnych w pracy akademickiej, jak na przykład: abstrakt, streszczenie, krótki artykuł; potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację ustną przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; potrafi poprowadzić i podsumować dyskusję motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

Kompetencje społeczne

FI2_K01	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego
FI2_K02	samodzielnie podejmuje i inicjuje badawcze działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg
FI2_K03	dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów
FI2_K04	uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego
FI2_K05	aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego i wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych
FI2_K06	ma pogłębioną świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych
FI2_K07	zgodnie z ogólnoludzkimi i powszechnymi wartościami kształtuje kulturę i wpływa na jakość relacji międzyludzkich
FI2_K08	rozumie potrzebę ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz potrafi samodzielnie wykorzystywać w tym celu dostępne mu źródła, a także potrafi czytać ze zrozumieniem teksty ogólne i specjalistyczne oraz oceniać je krytycznie pod względem przydatności do swojej pracy akademickiej

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Anna Latawiec	prof. dr hab. – dziekan WFCh
Jan Krokos	prof. dr hab. – prodziekan WFCh
Adam Świeżyński	dr hab. – prodziekan WFCh
Grzegorz Embros	dr – prodziekan WFCh
Grzegorz Bugajak	dr hab. – dyrektor Instytutu Filozofii WFCh
Andrzej Waleszczyński	dr – zastępca dyrektora Instytutu Filozofii WFCh
Joanna Tatrzańska	mgr – specjalista ds. administracyjnych
Mateusz Ustaszewski	student, członek Podkomisji Dydaktycznej IF; prezes Koła Naukowego Studentów Filozofii

Spis treści

Efekty uczenia się ocenianego kierunku dla każdego poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	6
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim.....	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	21
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	24
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	28
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.....	29
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	31
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	33
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	35
Część III. Załączniki.....	37
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	37
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	45

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie jest wyższą uczelnią publiczną, której początki sięgają 1954 roku (wówczas nosiła nazwę Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie – ATK). Od 1999 roku działa jako Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW) na mocy Ustawy z dnia 3 września 1999 roku. Aktualnie uczelnia kształci ponad 11000 studentów i doktorantów na 37 kierunkach studiów, posiada 13 uprawnień do nadawania stopnia doktora oraz 10 uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego. UKSW zatrudnia ok. 1150 osób w tym ponad 740 nauczycieli akademickich i ok. 400 pracowników administracyjnych.

Wydział Filozofii Chrześcijańskiej (WFCh) jest podstawową jednostką naukowo-dydaktyczną UKSW i istnieje od chwili powołania ATK uchwałą Rady Ministrów z 2 sierpnia 1954 roku. Początkowo na WFCh był prowadzony tylko jeden kierunek studiów – filozofia. W 1982 roku został powołany drugi kierunek studiów – psychologia. W 2002 roku ze specjalności ekologii człowieka i bioetyki wyodrębnił się trzeci kierunek studiów – ochrona środowiska, a w 2008 roku – biologia (obecnie na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku). Prowadzone kierunki studiów są odpowiednio przyporządkowane trzem instytutom: Instytutowi Filozofii (IF), Instytutowi Psychologii oraz Instytutowi Ekologii i Bioetyki.

Obecnie na WFCh pracuje ponad 100 pracowników naukowo-dydaktycznych. Na poszczególnych kierunkach studiuje łącznie kilkuset studentów i doktorantów. WFCh posiada: Centralne Laboratorium Psychologiczne (7 laboratoriów), Laboratoria Przyrodnicze IEiB (18 laboratoriów), Stację Meteo, Bibliotekę Filozoficzną im. prof. W. Wąsika. W ramach WFCh funkcjonują także: Ośrodek Projektowy WFCh, Centrum Etyki Stosowanej i Bioetyki „Dignitas”, Interdyscyplinarne Centrum Badań nad Rozwojem i Osobowością „Personalitas”, Radio Filozoficzne „Sed Contra”. Wydział współpracuje z wieloma instytucjami naukowymi i pozanaukowymi oraz może poszczycić się licznymi osiągnięciami badawczymi i dydaktycznymi.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinach: filozofia i psychologia. Wydział uzyskał pozytywną ocenę instytucjonalną i akredytację Polskiej Komisji Akredytacyjnej na lata 2013-2018. WFCh posiada kategorię A przyznaną w roku 2017 w ocenie parametrycznej MNiSW za lata 2013-2016.

WFCh określił swoją misję i strategię rozwoju na lata 2014-2020 wraz z zadaniami szczegółowymi dla poszczególnych instytutów, w tym także dla IF.

Uwaga wstępna

W związku ze zmianami dotyczącymi zasad i kryteriów oceny kierunków studiów przeprowadzanej przez PKA wprowadzonymi w Statucie PKA uchwalonym w dniu 28 lutego 2019 roku oraz w związku z nowym wzorem raportu samooceny autorzy niniejszego raportu informują, że prezentowana samoocena nie obejmuje informacji na temat prac podjętych w celu dostosowania procesu kształcenia oraz wewnętrznego systemu oceny i doskonalenia jakości kształcenia do wymogów Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku i Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 roku, jakie zostały podjęte w roku akademickim 2018/2019 i są prowadzone do chwili obecnej. Dlatego niniejszy raport samooceny został przygotowany tak, aby możliwie najlepiej przedstawić informacje wymagane w nowym wzorze raportu, ale z powodu trwania okresu dostosowawczego nie zawsze było możliwe w pełni adekwatne odniesienie się do oczekiwań wskazanych we wspomnianym wzorze raportu samooceny.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Aktualna oferta dydaktyczna kierunku Filozofia obejmuje trzyletnie studia I stopnia (licencjackie) oraz dwuletnie studia II stopnia (magisterskie) prowadzone w trybie stacjonarnym.

Studia I stopnia obejmują zasadnicze treści z zakresu filozofii z uwzględnieniem jej aspektu epistemiczno-przyrodniczego i aspektu humanistycznego⁴. Zajęcia na pierwszym roku studiów są wspólne dla wszystkich studentów i obejmują podstawowe przedmioty z dziedzin filozoficznych (historia filozofii, logika, metafizyka, filozofia przyrody), a ponadto propedeutykę filozofii wraz z lekturą i analizą tekstów filozoficznych oraz narzędzia informatyczne dla filozofów i lektorat języka nowożytnego. Na roku drugim studenci kontynuują przedmioty związane z głównymi działami filozofii (historia filozofii, etyka, teoria poznania, ogólna metodologia nauk, semiotyka logiczna), a ponadto rozpoczynają lektorat z języka łacińskiego, który jest kontynuowany na roku trzecim. Z przedmiotów zaproponowanych w grupach zajęć do wyboru (konwersatoria, wykłady systematyczne, wykłady z historii filozofii nowożytnej i współczesnej) studenci mogą wybrać zajęcia o odpowiedniej liczbie punktów ECTS. W drugim semestrze drugiego roku studiów rozpoczynają seminarium dyplomowe (licencjackie), które kontynuują na roku trzecim. Kontynuują także lektorat języka nowożytnego kończący się egzaminem. Na roku trzecim studenci rozpoczynają lektorat z języka greckiego, odbywają translatorium tekstów filozoficznych z języka nowożytnego oraz dobierają z grup zajęć do wyboru wykłady systematyczne, wykłady z historii filozofii współczesnej i wykłady monograficzne o odpowiadającej programowi liczbie punktów ECTS. Dodatkowo, w trakcie drugiego lub trzeciego roku studiów, mają do zaliczenia konwersatorium teologiczne i wykłady ogólnouczeniowe. Mogą także odbyć przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne uprawniające do nauki etyki w szkole.

Dla studentów szczególnie zainteresowanych filozofią i chcących pogłębić swoją wiedzę oraz umiejętności w tym zakresie zaproponowana została od drugiego roku studiów Akademicka Ścieżka Studiów Filozoficznych (ASSF). Jest to propozycja dla studentów filozofii, którzy wyróżniają się zaangażowaniem i wybitnymi wynikami oraz wyrażają zainteresowanie przyszłą pracą naukową. Realizacja tego trybu studiowania ma im umożliwić opanowanie metody badań naukowych w wybranych subdyscyplinach filozoficznych w celu samodzielnego stawiania nowych problemów i profesjonalnego podejmowania prób ich twórczego rozwiązywania, poprzez wprowadzenie studentów w arkania pracy naukowej, realizację wspólnie z pracownikami naukowymi projektów badawczych, publikowanie prac naukowych. Program ASSF zawiera dodatkowe elementy, takie jak: przedmioty uzgodnione z opiekunem naukowym, udział w konferencji naukowej z referatem oraz przygotowanie pod opieką wybranego pracownika IF tekstu naukowego do publikacji. Zasady kwalifikacji na ASSF określają tryb przyjęcia studentów po pierwszym roku studiów oraz weryfikacji i rozliczenia dodatkowych wymagań.

⁴ Do roku 2017/2018 od drugiego roku studia mogły być realizowane w dwóch profilach (do wyboru): 1) „Profil epistemiczno-przyrodniczy”; 2) „Profil humanistyczny”. Zaproponowanie takiego układu tematycznego miało na celu umożliwienie studentom rozwijanie ich zainteresowań w kierunku humanistycznych aspektów filozofii lub w kierunku aspektów epistemicznych i przyrodniczych. W związku ze stale zmniejszającą się liczbą studentów zawieszono działanie wymienionych profili od roku 2018/2019 do czasu ewentualnego ponownego zwiększenia się liczby studiujących.

Studia I stopnia umożliwiają uzyskanie wiedzy ogólnej z zakresu filozofii oraz wiedzy szczegółowej z niektórych zagadnień filozoficznych, a także umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Absolwent posiada wiedzę w zakresie przedmiotów stanowiących fundament wykształcenia filozoficznego: historii filozofii, logiki, filozofii przyrody i etyki. Zna także inne dyscypliny filozoficzne – ich tradycje i szczegółowe zagadnienia, stosownie do wybranego profilu studiów lub tematyki zajęć wybranych z grup przedmiotów do wyboru. Posiada umiejętność prezentowania poglądów filozoficznych, podstawową umiejętność analizy i interpretacji tekstów filozoficznych oraz tłumaczenia prostych obcojęzycznych tekstów filozoficznych. Jest przygotowany do artykułowania i uzasadniania własnych poglądów. Studia przygotowują do kontynuowania edukacji na tym samym lub innych kierunkach, do pełnienia różnorodnych ról społecznych i do podjęcia pracy w szkolnictwie (po spełnieniu dodatkowych wymagań określonych odrębnymi przepisami) oraz w zawodach, które nie wymagają określonego przygotowania. Absolwent posiada umiejętności gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji, a także pracy zespołowej. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki filozoficznej. Absolwent jest przygotowany do pracy w różnych instytucjach i organizacjach, gdzie wymagane są umiejętności: uporządkowanego, systematycznego i wnikliwego analizowania informacji, ich selekcjonowania i interpretowania, logicznego łączenia ich ze sobą, wyprowadzania wniosków i krytycznego odnoszenia się do pozyskanych danych, argumentowania i prowadzenia dyskusji, twórczego ujmowania zagadnień i rozwiązywania problemów. Absolwent jest także przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Studia II stopnia dają możliwość poszerzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu filozofii, w ramach realizacji jednego z trzech profili: 1) „Filozofia kultury, religii i polityki” (FKRiP); 2) „Etyka więzi międzyludzkich” (EWM); 3) „Philosophy and Culture of East-Central Europe. Experience and Thought” (PCE-CE – profil w j. angielskim)⁵. Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania dzięki wyborowi jednego z profili, w skład których wchodzi zajęcia obowiązkowe dostosowane do nich tematycznie (wykład wiodący z ćwiczeniami, wykład pomocniczy i seminarium tematyczne) oraz seminaria dyplomowe (magisterskie) i wykłady monograficzne. Oprócz tego wszyscy studenci realizują translatorium tekstów filozoficznych z języka nowożytnego i przedmioty ogólnouczelniane. Elementem programu studiów są także nieobowiązkowe praktyki zawodowe. Studenci mogą także odbyć przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne uprawniające do nauki etyki i filozofii w szkole podstawowej i/lub ponadpodstawowej.

W przypadku profilu PCE-CE zajęcia odbywają się w całości w j. angielskim. Tematyka zajęć jest ukierunkowana na zapoznanie studentów z myślą filozoficzną oraz kulturą intelektualną regionu Europy Środkowo-Wschodniej. Dlatego do prowadzenia części zajęć zapraszani są profesorowie wizytujący z krajów, takich jak: Czechy, Słowacja, Ukraina, Węgry, Chorwacja lub z innych krajów, ale zajmujący się zagadnieniami odpowiadającymi tematyce profilu studiów. Ponadto program zajęć obejmuje lekturę tłumaczeń polskich tekstów filozoficznych oraz poznanie elementów historii i kultury Polski. Omawiany profil studiów jest skierowany przede wszystkim do studentów z zagranicy, którzy chcą odbyć studia filozoficzne w Polsce.

Podobnie jak na studiach I stopnia, studenci szczególnie zainteresowani filozofią i chcący pogłębić swoją wiedzę oraz umiejętności w tym zakresie, zwłaszcza w perspektywie

⁵ Do roku 2017/2018 aktywne były jeszcze dwa inne profile: „Metafizyka i historia filozofii” (MiHF) oraz „Filozofia nauki” (FN). Zostały one zawieszono z powodu małej liczby studentów na II stopniu studiów, w szczególności na wspomnianych profilach. Ich wznowienie będzie możliwe w przypadku zwiększenia się liczby uczestników studiów II stopnia.

prowadzenia działalności naukowej, mogą realizować ASSF. Program ASSF na II stopniu studiów zawiera dodatkowe elementy, takie jak: przedmioty uzgodnione z opiekunem naukowym, udział w konferencji naukowej z referatem, przygotowanie i złożenie aplikacji o uzyskanie zewnętrznego finansowania projektu badawczego oraz przygotowanie pod opieką wybranego pracownika IF tekstu naukowego do publikacji. Zasady kwalifikacji na ASSF określają tryb przyjęcia studentów na II stopniu studiów oraz weryfikacji i rozliczenia dodatkowych wymagań.

Absolwent studiów II stopnia posiada rozszerzoną – w stosunku do studiów pierwszego stopnia – wiedzę w zakresie przedmiotów filozoficznych stosownie do wybranego profilu studiów. Posiada umiejętności w zakresie samodzielnej analizy, prezentacji i interpretacji tekstów filozoficznych, rozumienia i tłumaczenia tekstów obcojęzycznych, a także twórczego i krytycznego myślenia. Ma możliwość nabycia umiejętności prowadzenia samodzielnych poszukiwań światopoglądowych i etycznych, tworzenia własnego obrazu świata oraz identyfikowania i analizowania problemów i wyzwań współczesności. Posiada umiejętność prezentowania i oceny poglądów filozoficznych i jest przygotowany do artykułowania i uzasadniania własnych poglądów. Absolwent jest merytorycznie przygotowany do podjęcia pracy badawczej i dydaktycznej w instytucjach akademickich, do prowadzenia zajęć z propedeutyki filozofii i etyki w szkole (po spełnieniu dodatkowych wymagań określonych odrębnymi przepisami) lub do podjęcia pracy w innych instytucjach, wymagających kreatywnego, samodzielnego i krytycznego myślenia. Posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Absolwent ma wpojone nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego. Wyróżniający się absolwent jest przygotowany do podejmowania wyzwań naukowo-badawczych i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich – aktualnie: szkoła doktorska).

Realizowana koncepcja kształcenia znajduje swoje odzwierciedlenie także w strukturze naukowej IF, która składa się obecnie z sześciu sekcji: (1) Historii filozofii; (2) Etyki; (3) Filozofii przyrody; (4) Filozofii bytu, Boga i religii; (5) Teorii poznania i filozofii języka; (6) Logiki i metodologii nauk. Każda sekcja składa się 2-3 katedr, w których są prowadzone odpowiednie badania naukowe. Szczegółowe informacje na temat bieżących tematów badawczych znajdują się w dokumentacji dotyczącej realizowanych badań naukowych.

Wyjątkowość programu studiów I i II stopnia z Filozofii prowadzonych na WFCh polega przede wszystkim na ich różnorodności zarówno pod względem tematyki filozoficznej, jak i sposobu studiowania (profile standardowe, ASSF, PCE-CE). Dodatkowymi atutami proponowanych studiów są: (1) możliwość realizacji przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (na I lub II stopniu studiów), dającego uprawnienia do nauczania w szkole podstawowej i ponadpodstawowej przedmiotów Etyka i Filozofia; (2) możliwość uczestniczenia w zajęciach w j. angielskim w ramach proponowanej oferty wykładów monograficznych; (3) małe grupy ćwiczeniowe, umożliwiające indywidualną pracę ze studentem; (4) możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z zagranicy; (5) możliwość włączenia się w badania naukowe prowadzone przez pracowników IF; (6) pomoc w przygotowaniu się do egzaminów dyplomowych dzięki obowiązkowym konsultacjom na ostatnim roku studiów na obu stopniach; (7) elastyczny model studiowania dzięki możliwości realizacji części zajęć na dowolnie wybranym roku studiów.

Realizowany program kształcenia posiada swoje odniesienie do Misji i Strategii Rozwoju UKSW na lata 2014-2020, bowiem za priorytetowe kierunki i płaszczyzny badań naukowych, kształcenia kadr naukowych oraz studentów uznano m.in.: „Człowiek jako wartość; godność osobowa Człowieka”, „Człowiek jako podmiot kultury: twórczość ludzka we wszelkich wymiarach i jej funkcje kulturotwórcze”, „Człowiek a dobro wspólne”, „Badania nad religią i jej znaczeniem w życiu indywidualnym”, „Poznanie świata przez Człowieka” (s. 10-11).

Oferta edukacyjna na kierunku Filozofia odpowiada także celom przyjętym we wspomnianym dokumencie, a w szczególności: zwiększaniu liczby studentów zagranicznych (s. 18); rozszerzaniu oferty kształcenia w językach obcych (s. 19); dostosowaniu programów studiów do bieżących i przyszłych trendów rynkowych (s. 19). Ponadto realizowana koncepcja kształcenia nawiązuje do postulatów mobilności studentów i pracowników (w ramach programów Erasmus+, MOST) oraz współpracy z biznesem, otoczeniem społecznym i instytucjonalnym (m.in. dzięki przepływowi informacji pomiędzy otoczeniem społecznym i instytucjonalnym a IF, który ułatwiają działania prowadzone przez pracowników i studentów IF – zob. treść kryterium 6).

Program kształcenia na kierunku Filozofia nawiązuje także do Misji i Strategii Rozwoju WFCh na lata 2014-2020, w której jest mowa o: umiędzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez systematyczne zwiększanie oferty zajęć w językach kongresowych oraz wspieranie mobilności studentów i nauczycieli akademickich (p. 1.4.); kształtowaniu sylwetki absolwenta Wydziału w ramach poszczególnych kierunków studiów, w tym: kształtowaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji osobowościowych zgodnych z oczekiwaniami społecznymi, rynku pracy (p. 1.7.); indywidualizacji procesu kształcenia poprzez uelastycznienie programów kształcenia (p. 1.9.); uporządkowaniu zasad organizacyjnych i treści programowych na wszystkich kierunkach i poziomach studiów (p. 1.14.)

Mimo obiegowej opinii na temat trudności z uzyskaniem zatrudnienia przez absolwentów kierunków humanistycznych, zwłaszcza filozofii, wyniki monitoringu losów absolwentów prowadzone w ogólnopolskim system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych „ELA” oraz przez Biuro Karier UKSW wskazują na stosunkowo dużą łatwość w zdobyciu zatrudnienia przez absolwentów kierunku Filozofia oraz na mały odsetek osób bezrobotnych i nie mogących przez dłuższy czas znaleźć pracy. Okazuje się bowiem, że absolwenci filozofii znajdują zatrudnienie w wielu instytucjach, które wprawdzie nie są wprost związane z tym kierunkiem studiów, ale poszukują pracowników kreatywnych, posiadających umiejętności logicznego, analitycznego i uporządkowanego myślenia, interpretowania danych i rozwiązywania sytuacji problemowych dzięki prawidłowej ocenie pozyskanych informacji oraz wszechstronnej wiedzy historycznej, kulturowej i społecznej, a także wiedzy z zakresu etyki i bioetyki. Dlatego absolwenci kierunku Filozofia prowadzonego na WFCh znajdują zatrudnienie m.in. w instytucjach finansowych, urzędach administracji publicznej, wydawnictwach, stowarzyszeniach i fundacjach, mediach i w szeroko rozumianej edukacji. O słuszności tej oceny, możliwościach zatrudnienia absolwentów i ich konkurencyjności na rynku pracy świadczą wyniki finansowe uzyskiwane przez absolwentów kierunku Filozofia na WFCh, które wg danych z systemu ELA lokują ich na dość wysokich miejscach w stosunku do absolwentów innych kierunków z dziedziny nauk humanistycznych i innych kierunków studiów z filozofii prowadzonych na innych uczelniach (np. wg danych za rok 2016 średnie miesięczne wynagrodzenie wśród pracujących w okresie pierwszego roku od uzyskania dyplomu studiów II stopnia: 2 miejsce na 11 ocenianych kierunków Filozofia).

Badania naukowe prowadzone w IF dotyczą przede wszystkim: filozofii arystotelesowsko-tomistycznej; etyki personalistycznej i współczesnych wyzwań natury etycznej i bioetycznej; fenomenologii; logiki klasycznej i logik nieklasycznych; filozofii przyrody; filozofii nauk przyrodniczych; filozofii polityki; filozofii religii i filozofii Boga; filozofii kultury; filozofii języka; problematyki relacji między nauką a religią; edukacji filozoficznej. Przykładowe tematy szczegółowych badań realizowanych w ostatnich kilku latach: *Zagadnienie istnienia (esse) w komentarzu Tomasza z Akwinu do „De hebdomadibus” Boecjusza; Filozofia przyrody a współczesne problemy nauk przyrodniczych; Metateoria systemów zmienności przekonań na gruncie modalnej wersji logiki LCG; Rola języka norm i wartości w kształtowaniu się tożsamości moralnej; Etyczne implikacje performatywnej funkcji języka; Polityka – kultura – religia. Prawomocność ostatecznych uzasadnień w debacie publicznej;*

Zwrot teologiczny fenomenologii francuskiej; Nauczanie etyki na pierwszym etapie edukacyjnym. O poziomie prowadzonej działalności naukowej i osiągnięciach pracowników IF świadczy kategoria A, przyznana WFCh w związku z parametryzacją jednostek naukowych w roku 2017, którą Wydział uzyskał po raz kolejny i do której uzyskania przyczynił się znacząco także dorobek naukowy pracowników IF⁶.

Wyniki prowadzonych badań wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, a ich efekty włączane są szczególnie w treści merytoryczne wykładów monograficznych, seminariów i konwersatoriów, a także prezentowane na konferencjach naukowych organizowanych na WFCh UKSW, w których uczestniczą studenci IF. Najlepsi studenci zapraszani są do udziału w badaniach realizowanych przez pracowników IF (np. troje studentów studiów II stopnia pod kierunkiem pracownika IF na zajęciach z paleografii i edycji tekstu wspólnie opracowało transkrypcję oraz tłumaczenie fragmentu dwóch kwestii z II księgi komentarza do *De anima* Jana z Głogowa na podstawie starodruku *Quaestiones librorum de anima mahistri Joanni Versoris per magistrum Joannem Glogoviensem universitatis stuii Cracoviensis maioris*, Kraków 1514; całość opracowania została złożona w redakcji „Studiów Antycznych i Mediewistycznych” i przyjęta do druku). Studenci mają także okazję do realizacji swoich naukowych zainteresowań w ramach działalności Koła Naukowego Studentów Filozofii, Koła Naukowego Metafizyków i Radia Filozoficznego „Sed Contra”. Studenci angażowani są także w organizację konferencji i spotkań naukowych oraz biorą udział w wyjazdach naukowych do innych ośrodków filozoficznych w związku z organizowanymi tam wydarzeniami naukowymi i kulturalnymi.

Współpraca międzynarodowa pracowników IF skutkuje częstą obecnością w jednostce przedstawicieli zagranicznych ośrodków naukowych (m.in. z Czech, Włoch, Słowacji, Węgier, Chorwacji, USA) i prowadzeniem przez nich zajęć dydaktycznych w ramach wykładów monograficznych lub okazjonalnych wykładów otwartych i seminariów.

Efekty uczenia się na kierunku Filozofia I stopnia oraz II stopnia o profilu ogólnoakademickim zostały określone w Uchwale nr 49/2015 Senatu UKSW z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Wśród kluczowych efektów uczenia się na studiach I stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które odzwierciedlają ich związek z realizowaną koncepcją kształcenia, należy wymienić: (wiedza) – „zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury”; „ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, filozofia przyrody lub 3) estetyka, filozofia kultury”; „zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych”; „zna metody interpretacji tekstu filozoficznego”; „zna rolę idei filozoficznych w procesie kształtowania się poglądu na naturę świata i człowieka oraz rozumie ich relację do innych czynników kształtujących go”; (umiejętności) – „czyta i interpretuje tekst filozoficzny”; „poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną”; „analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia”; „formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych”; „dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę”; „rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych”; (kompetencje społeczne) – „na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania”; „ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla

⁶ Najważniejsze osiągnięcia naukowe pracowników IF oraz ich dorobek naukowy został omówiony w treści kryterium 4.

rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych”; „efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania”.

Wśród kluczowych efektów uczenia się na studiach II stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które odzwierciedlają ich związek z realizowaną koncepcją kształcenia, należy wymienić: (wiedza) – „ma wszechstronną znajomość i dogłębne rozumienie roli refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury”; „zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauk”; „zna terminologię wybranej subdyscypliny filozoficznej w wybranym języku obcym”; „ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności zachodzące między tymi kierunkami”; „zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych”; „ma gruntowną znajomość metod badawczych i strategii argumentacyjnych wybranej subdyscypliny filozoficznej”; (umiejętności) – „samodzielnie zdobywa wiedzę i poszerza umiejętności badawcze oraz planuje projekty badawcze”; „twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji”; „wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturowymi oraz określa relacje między tymi zależnościami”; „precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje”; „pisze opracowania monograficzne na podstawie samodzielnie dobranej literatury, stosując oryginalne podejścia i uwzględniając nowe osiągnięcia w zakresie filozofii”; „samodzielnie tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski trudny tekst filozoficzny”; (kompetencje społeczne) – „samodzielnie podejmuje i inicjuje badawcze działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg”; „uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami filozoficznymi w powiązaniu z innymi częściami życia kulturalnego i społecznego”; „aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa filozoficznego i wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych”; „ma pogłębioną świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych”.

Kierunkowe efekty uczenia się znajdują swoje rozwinięcie i uszczegółowienie na poziomie poszczególnych zajęć, w szczególności zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi oraz zajęć do wyboru. Przykładowo: (1) rozwinięcie efektu kształcenia z zakresu wiedzy na studiach I stopnia „zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury” – „wie jaką dziedziną wiedzy jest filozofia, jak kształtowało się myślenie filozoficzne na przestrzeni wieków; zna i potrafi wymienić najważniejszych myślicieli i filozofów od starożytności do współczesności”; (2) rozwinięcie efektu kształcenia z zakresu umiejętności na studiach I stopnia „analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia” – „student formułuje w mowie i na piśmie zagadnienia filozoficzne z zakresu metafizyki oraz potrafi odpowiednio rekonstruować i uzasadniać poszczególne stanowiska filozoficzne”; (3) rozwinięcie efektu kształcenia z zakresu kompetencji społecznych na studiach I stopnia „na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania” – „student aktywnie angażuje się w przebieg prowadzonych zajęć biorąc udział w dyskusjach, formułując własne wypowiedzi oraz konstruktywne uwagi krytyczne”; (4) rozwinięcie efektu kształcenia z zakresu wiedzy na studiach II stopnia „zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim z głównych subdyscyplin filozoficznych” – „zna podstawowe pojęcia etyczne, definiuje współczesne spory bioetyczne, zna różne rodzaje argumentacji filozoficznej w wybranych kwestiach związanych z obecnymi debatami bioetycznymi”; (5) rozwinięcie efektu kształcenia z zakresu umiejętności na studiach II stopnia „wykrywa złożone zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i

kulturalnymi oraz określa relacje między tymi zależnościami” – „zdaje sobie sprawę z rozwoju nauk o mózgu i procesach poznawczych i potrafi odnieść je do filozoficznej tematyki poznania ludzkiego”; (6) rozwinięcie efektu kształcenia z zakresu kompetencji społecznych na studiach II stopnia „samodzielnie podejmuje i inicjuje badawcze działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg” – „student pracuje w zespole nad sformułowaniem możliwie pełnej argumentacji wybranego stanowiska”.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku Filozofia w okresie 2015-2018 ulegał modyfikacjom wynikającym z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych uczelni, dążenia do lepszego dostosowania go do potrzeb rynku pracy oraz zapewnienia studentom skutecznego osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Aktualna struktura programu studiów na I i II stopniu obejmuje zajęcia obowiązkowe ściśle przypisane do kierunku lub profilu w ramach kierunku oraz zajęcia do wyboru, spośród których student może wybrać przedmioty do zaliczenia, zgodnie z wymaganiami punktowymi, kierując się własnymi preferencjami i zainteresowaniami. Wśród zajęć do wyboru na I stopniu studiów znajdują się: konwersatoria tematyczne, wykłady systematyczne, wykłady monograficzne, translatoria językowe, seminaria dyplomowe, przedmioty ogólnouczelniane, a na II stopniu studiów: wykłady monograficzne, seminaria dyplomowe, translatoria językowe, przedmioty ogólnouczelniane. Szczegółowe treści zajęć są przedstawione w kartach opisów poszczególnych przedmiotów w USOS.

Treści kształcenia są powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się oraz tematyką badań prowadzonych w dyscyplinie naukowej, do których odnoszą się efekty uczenia się. Przykładowo: (1) treści przekazywane na zajęciach „Problemy genezy życia” nawiązują do badań prowadzonych w tym zakresie w ramach tematu badawczego „Historia i filozofia badań nad genezą życia”, którego efektem realizacji jest m.in. publikacja: A. Świeżyński, *Where/when/how did life begin? A philosophical key for systematizing theories on the origin of life*, *International Journal of Astrobiology* 15(2016)4, s. 291-299, oraz nawiązują do efektu kształcenia z zakresu wiedzy: „zna i rozumie wzajemne powiązania oraz komplementarność pomiędzy poznaniem typu filozoficznego i naukowego”; (2) treści przekazywane na zajęciach „Współczesny rozwój idei ewolucji” nawiązują do badań prowadzonych w ramach projektu „Filozofia przyrody a współczesne problemy nauk przyrodniczych”, którego efektem realizacji jest publikacja: A. Lemańska, *Pochodzenie człowieka: ewolucja czy kreacja? Uwagi metodologiczne*, w: *Wokół genezy człowieka. Studia i rozprawy*, red. P. S. Mazur, Kraków 2013, s. 11-30, oraz nawiązują do efektu kształcenia z zakresu umiejętności: „dostrzega zależność między akceptowanymi tezami filozoficznymi i zajmowanym stanowiskiem w sprawach społecznych i światopoglądowych”.

Najważniejsze i najbardziej popularne metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym na I stopniu studiów to: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, ćwiczenia z lektury i analizy tekstów, metoda *peer learning*, czyli „nauka przez wymianę wiedzy” (studenci, pracując w grupach lub w parach, zyskują możliwość wzajemnej wymiany informacji i umiejętności), dyskusja tematyczna. Umożliwiają one zarówno przekaz wiedzy, jak i nabycie przez studentów umiejętności oraz oddziaływanie w celu wykształcenia kompetencji społecznych określonych w efektach uczenia się. Niektóre zajęcia odbywają się częściowo przy użyciu platformy e-learningowej jako narzędzia wspomagającego proces dydaktyczny. W przypadku studiów I stopnia akcent

położony jest jednak na bezpośredni udział nauczycieli akademickich i studentów w zajęciach.

Zajęcia standardowo odbywają się w trybie cotygodniowych spotkań w wymiarze czasowym uzależnionym od łącznej liczby godzin przewidzianych dla danych zajęć. Ćwiczenia, seminaria oraz konwersatoria odbywają się w grupach nieprzekraczających 10-12 uczestników. Rozkład zajęć w ciągu roku akademickiego uwzględnia ich tematykę oraz zależności między nimi, wynikające z konieczności odpowiedniego zachowania kolejności prezentowanych treści (np. zajęcia „Logika 1 i 2” występują przed zajęciami „Semiotyka logiczna”, a zajęcia „Filozofia przyrody 1 i 2” przed zajęciami „Problemy genezy życia”). Zajęcia bardziej znaczące w kontekście procesu kształcenia i wymagające od studentów większego nakładu pracy są odpowiednio wyżej punktowane punktami ECTS. Przykładowo: „Etyka 1” (3 ECTS) jest wyżej punktowana niż „Konwersatorium teologiczne: Filozofia biblijna” (1 ECTS), przy takiej samej liczbie godzin (30), gdyż przedmiot ten ma istotniejsze znaczenie dla zrealizowania całości założonych efektów uczenia się i wymaga odpowiednio więcej czasu i nakładu pracy od studenta w celu ich osiągnięcia.

Treści kształcenia na II stopniu studiów są zróżnicowane w zależności od wybranego profilu i obejmują: (1) dla profilu „Etyka więzi międzyludzkich” zagadnienia szczegółowe z obszaru etyki indywidualnej i społecznej, aksjologii, filozofii człowieka; (2) dla profilu „Filozofia kultury, religii i polityki” – zagadnienia szczegółowe z zakresu filozofii kultury, filozofii prawa, filozofii Boga i religii, filozofii polityki. Wspólnymi elementami dla obu profili są niededykowane seminaria przedmiotowe, wykłady monograficzne i translatoria językowe oraz przedmioty ogólnouczelniane. W przypadku profilu realizowanego w całości w j. angielskim – „Philosophy and Culture of East-Central Europe. Experience and Thought” – zajęcia obejmują wykłady główne wraz z ćwiczeniami, seminaria tematyczne, wykłady monograficzne, seminarium magisterskie, przedmioty dotyczące polskiej literatury filozoficznej oraz historii i kultury Polski. Ich najważniejsze treści obejmują zagadnienia dotyczące: poglądów filozoficznych przedstawicieli myśli filozoficznej obszaru Europy Środkowo-Wschodniej, filozoficznej problematyki doświadczenia historycznego mieszkańców Europy Środkowo-Wschodniej (m.in. holokaustu, etyki solidarności społecznej, totalitaryzmu), filozoficznych aspektów nauk przyrodniczych, religii, twórczości literackiej i filmowej wspomnianego kręgu geograficzno-kulturowego. Szczegółowe treści zajęć są przedstawione w kartach opisów poszczególnych przedmiotów w USOS.

Podobnie jak w przypadku studiów I stopnia, treści kształcenia na II stopniu studiów są powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się i tematyką prowadzonych badań w dyscyplinie filozofia, do której odnoszą się efekty uczenia się. Przykładowo: (1) zajęcia „Prolegomena do fenomenologii wyobraźni” nawiązują do badań prowadzonych w ramach projektu NCN Opus „Odnowa czy herezja? Stosunek fenomenologii współczesnej do klasycznej filozofii Edmunda Husserla”, którego jednym z efektów jest publikacja: W. Płotka, *Studia z fenomenologii poznania. Transcendentalna filozofia Edmunda Husserla a problem wiedzy*, Gdańsk 2015, oraz nawiązują do efektu kształcenia z zakresu wiedzy: „ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności zachodzące między tymi kierunkami”; (2) zajęcia „Spory filozoficzne w średniowieczu” nawiązują do badań realizowanych w ramach projektu „Problematyka jedności ciała i duszy w czternastowiecznych komentarzach do *De anima*”, którego jednym z efektów jest publikacja: M. Zembrzuski, *Homo non est intellectus. Aquinas about relation between soul and intellect*, *Studia Philosophiae Christianae* 52(2017)4, 74-102, oraz nawiązują do efektu kształcenia z zakresu umiejętności: „analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami”; (3) zajęcia „Lvov-Warsaw School. History, Program, Members” nawiązują do badań prowadzonych w ramach projektu „Rudymenty polskiej

filozofii logicznej. Część II: Niepublikowana korespondencja filozoficzno-logiczna I. M. Bocheńskiego i J. Salamuchy”, którego jednym z efektów jest publikacja: K. Świętorzecka, *Jan Salamucha (1903-1944). Biogram*, w: *Lvov-Warsaw School. Past and Present*, A. Garrido, U. Wybraniec-Skardowska (red.), Springer/Birkhasuer, *Studies in Universal Logic (USU)* 2018, 599-612, oraz nawiązują m.in. do efektu kształcenia z zakresu wiedzy: „wszechstronnie zna i dogłębnie rozumie poglądy wybranego wiodącego autora filozoficznego lub bieżący stan badań w zakresie wybranej problematyki filozoficznej”.

Najważniejsze i najczęściej wykorzystywane metody kształcenia w procesie dydaktycznym na II stopniu studiów to: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, studium przypadku (studenci otrzymują do rozwiązania konkretny *casus*, np. z zakresu problematyki etycznej, który muszą przeanalizować i zaproponować jego rozwiązanie wraz z uzasadnieniem merytorycznym), lektura i analiza tekstu, dyskusja tematyczna, projekt (student otrzymuje zadanie przygotowania projektu na podstawie wiedzy zdobytej podczas zajęć, np. projekt strony internetowej na temat edukacji filozoficznej, audycji radiowej promującej filozofię, reklamy publikacji o tematyce filozoficznej, lekcji pokazowej z zakresu etyki itp.). Część zajęć odbywa się przy użyciu platformy e-learningowej, jako narzędzia wspomagającego proces dydaktyczny, ale nadal większy akcent położony jest na bezpośredni udział nauczycieli akademickich i studentów w zajęciach.

Zasady odbywania się zajęć, ich rozkład oraz limity grup zajęciowych są podobne jak w przypadku studiów I stopnia. Odpowiednio wyżej punktowane są zajęcia prowadzone w j. angielskim.

Na II stopniu studiów w programie kształcenia znajdują się także nieobowiązkowe praktyki zawodowe w wymiarze 120 godzin, które mogą zostać zrealizowane do końca drugiego roku studiów, w tym zajęcia praktyczne (samodzielnie prowadzone) i obserwacja pracy i specyfiki zakładu (zapoznanie się studentów ze strukturami organizacyjnymi i metodami pracy w różnych zakładach pracy i instytucjach; zdobycie i pogłębienie bezpośredniego doświadczenia zawodowego poprzez obserwację i praktyczne zajęcia; kształtowanie własnych umiejętności poprzez przygotowanie i prowadzenie samodzielnych działań na terenie zakładu lub instytucji zgodnie z wymogami indywidualnymi praktyki wyznaczonej przez pracodawcę). Zasady ich realizacji oraz dobór instytucji, w których praktyki mogą być realizowane, uwzględniają także możliwość realizacji praktyk za granicą. Studenci, którzy decydują się na odbycie praktyk, odbywają je w zakładach pracy i instytucjach samodzielnie znalezionych przez siebie, w miejscach wskazanych przez interesariuszy zewnętrznych wydziału (w tym pracodawców) lub w miejscach wskazanych przez Biuro Karier. Uczelnia (Biuro Karier) wydaje studentowi pisemne skierowanie z prośbą o umożliwienie odbycia indywidualnych praktyk. Student jest zobowiązany rozliczyć praktyki przed złożeniem pracy magisterskiej.

Zajęcia na studiach stacjonarnych I i II stopnia odbywają się od poniedziałku do piątku, w maksymalnej rozpiętości godzinowej: 08.00-20.00. W praktyce udaje się tak ułożyć plan zajęć, aby zminimalizować tzw. „okienka”, oraz aby studenci mieli, w miarę możliwości, jeden dzień wolny od zajęć w IF, który mogą wykorzystać na lektoraty językowe, zajęcia WF lub przedmioty ogólnouczelniane, ewentualnie także na realizację praktyk zawodowych lub pedagogicznych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady dotyczące warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w UKSW są określone w corocznej uchwale Senatu UKSW. Wymagania wstępne dla kandydatów na studia I stopnia dotyczą wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych w zakresie programu szkoły średniej

(matura). Dla kandydatów na studia II stopnia – dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata, magistra lub równorzędny. Kandydat na studia na kierunku Filozofia powinien wykazywać zainteresowanie naukami humanistycznymi, w szczególności filozofią, historią i literaturą oraz posiadać elementarną wiedzę w zakresie filozofii. Kandydat powinien być otwarty szczególnie na tematykę z etyki, filozofii przyrody, logiki. W przypadku kandydatów na studia w j. angielskim powinni oni posiadać znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym im podjęcie studiów II stopnia (B2). W przypadku kandydatów z zagranicy komisja rekrutacyjna może poprosić kandydata o rozmowę kompetencyjną. Zakres powyższej rozmowy określa jednostka rekrutująca. Rozmowę przeprowadza komisja egzaminacyjna w składzie co najmniej 3 osób. Szczegółowe aktualne zasady kwalifikacji znajdują się na stronie WFCh (<https://rekrutacja.uksw.edu.pl/node/79>). Rejestracja kandydatów na studia odbywa się w systemie elektronicznym IRK (Internetowa Rejestracja Kandydatów) i jest przystosowana także do rejestracji kandydatów z zagranicy.

Zasady kwalifikacji na drugi kierunek studiów i z przeniesienia określa bieżąca uchwała rekrutacyjna oraz bieżąca uchwała Rady WFCh w sprawie określenia zasad przyjmowania kandydatów z przeniesienia na kierunki studiów prowadzonych na WFCh. Warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa uchwała Senatu. Dziekan określa corocznie termin składania wniosków oraz skład komisji ds. potwierdzenia efektów uczenia się wraz z podkomisjami kierunkowymi. Informacje na temat trybu i harmonogramu rekrutacji oraz wyniki postępowania rekrutacyjnego są ogłaszane na stronie WFCh.

Procedurę dyplomowania określa jedna z procedur jakości kształcenia UKSW, a procedurę przebiegu egzaminu dyplomowego wewnętrzna procedura WFCh. Prace dyplomowe (licencjackie i magisterskie) powstają w ramach seminariów prowadzonych przez pracowników naukowo-dydaktycznych posiadających stopień co najmniej doktora (w przypadku prac licencjackich) i doktora habilitowanego (w przypadku prac magisterskich). W szczególnie uzasadnionych przypadkach Rada WFCh może upoważnić do kierowania pracą magisterską nauczyciela akademickiego lub specjalistę spoza Wydziału ze stopniem naukowym doktora. Temat pracy dyplomowej musi zostać sformułowany i zatwierdzony do końca przedostatniego roku studiów. Przy ustaleniu tematu brane są pod uwagę zainteresowania studenta, a także możliwości wykonania danej pracy. Zatwierdzanie tematów prac dyplomowych odbywa się uchwałą Rady WFCh po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii Rady IF, na posiedzeniu której temat jest prezentowany i dyskutowany, a w razie potrzeby modyfikowany. Zatwierdzony temat pracy, a następnie gotowy tekst pracy (w formacie .pdf) są archiwizowane w systemie Archiwizacji Prac Dyplomowych (APD – <http://apd.uksw.edu.pl>). Szczegółową procedurę złożenia pracy w systemie APD określa właściwa instrukcja, dostępna dla studentów na stronie APD.

Studenci ostatniego roku studiów są zobowiązani złożyć pracę dyplomową do ostatniego dnia zajęć dydaktycznych w danym roku. Szczegółowe zasady składania prac dyplomowych określa zarządzenie Rektora. Dziekan, na wniosek studenta, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej w razie długotrwałej choroby studenta lub z innych ważnych przyczyn. Niezłożenie pracy dyplomowej w wyznaczonym terminie powoduje skreślenie studenta z listy studentów. Prace dyplomowe są ewidencjonowane, archiwizowane i weryfikowane pod względem ich autorstwa zgodnie z zarządzeniem Rektora w sprawie prowadzenia księgi dyplomów i archiwizacji prac dyplomowych. Każda praca – przed egzaminem dyplomowym – sprawdzana jest przez system antyplagiacyjny OSA⁷, a raport z badania dostępny jest dla kierującego pracą, który podejmuje decyzję o jej przekazaniu do recenzji. Recenzentów i

⁷ Do roku 2017/2018. Obecnie jest to system centralny: Jednolity System Antyplagiacyjny. System OSA stał się systemem wewnętrznym uczelni do użytku pracowników chcących wstępnie sprawdzić prace dyplomowe lub etapowe.

skład komisji egzaminacyjnej wyznacza Dziekan. Promotor i recenzent oceniają pracę dyplomową, wykonując recenzje w systemie APD zgodnie z podaną procedurą. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest: uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych w programie studiów; uzyskanie w systemie akumulacji i przenoszenia osiągnięć studenta wymaganej liczby ECTS; uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej z pracy dyplomowej (w przypadku negatywnej oceny pracy przez recenzenta o dopuszczeniu do egzaminu decyduje Dziekan, który powinien zasięgnąć opinii drugiego recenzenta). Egzamin dyplomowy odbywa się przed trzyosobową komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi przewodniczący i dwaj członkowie. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i ma charakter zamknięty (na wniosek studenta lub promotora egzamin może być egzaminem otwartym). Podczas egzaminu studenta obowiązuje zakres wiedzy określony przez „Tezy”, z którymi student może się zapoznać na stronie WFCh. Z egzaminu dyplomowego sporządzany jest protokół (zgodnie z przyjętym wzorem). Podstawę obliczenia ostatecznego wyniku studiów stanowią: 1) średnia z toku studiów; 2) ocena egzaminu dyplomowego; 3) średnia z ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta lub recenzentów. Dyplom ukończenia studiów i suplement wystawiane są zgodnie z przyjętym wzorem w ciągu 30 dni od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Liczba kandydatów i osób przyjętych na studia monitorowana jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną w systemie IRK, a informacje przekazywane są do prodziekana ds. jakości kształcenia oraz dyrektora IF. Liczby osób przyjętych na studia, studentów kończących studia i studentów niekończących studiów w terminie pobierane są z systemu USOS. Informacje pozyskiwane w ten sposób są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i Radę IF. Efektami dotychczasowej analizy tych informacji są m.in.: (1) podjęte działania promujące kierunek studiów; (2) zmiana limitów miejsc na studia; (3) modyfikacje dokonywane w programie kształcenia; (4) wprowadzenie drugiego (wrześniowego) terminu egzaminu dyplomowego; (5) przesunięcie seminarium licencjackiego na drugi semestr drugiego roku studiów oraz pierwszy semestr trzeciego roku studiów; (6) wprowadzenie obowiązkowych konsultacji przed egzaminem dyplomowym na ostatnim roku studiów na poszczególnych stopniach.

Formy sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się określone są w programach studiów. Szczegółowe metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określane przez nauczyciela akademickiego w karcie opisu przedmiotu w USOS. W celu weryfikowania efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, osiąganych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, został wprowadzony system weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. System ten odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, a opis procedur został przedstawiony w dokumencie Księga Procedur Jakości Kształcenia UKSW. Wskazywanie nauczycielom akademickim metod doskonalenia procesu kształcenia, a w szczególności metod dotyczących sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów leży w kompetencjach Wydziałowej Komisji Dydaktycznej.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z ustalonymi uprzednio kryteriami podanymi do wiadomości studenta w karcie opisu przedmiotu (USOS) i podczas zajęć. Na podstawie ocen końcowych uzyskanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów Wydziałowa Komisja Jakości Kształcenia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się na poszczególnych latach i kierunkach studiów. Dodatkowym elementem we wspomnianej ocenie są oceny uzyskane z prac dyplomowych, średnie z przebiegu studiów oraz wyniki egzaminów dyplomowych.

Potwierdzenie stopnia osiągnięcia przez studenta założonych efektów uczenia się w przypadku wszystkich prowadzonych zajęć odbywa się poprzez jedną z możliwych ocen: 2, 3, 3,5, 4, 4,5, 5 (gdzie „2” oznacza uzyskanie efektów uczenia się w stopniu niewystarczającym, a „5” – w stopniu pełnym). Formą stosowaną przy potwierdzaniu stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są: zaliczenie na ocenę, egzamin. Zaliczenia i egzaminy mogą odbywać się w formie ustnej lub pisemnej, w sposób określony szczegółowo przez osobę prowadzącą zajęcia. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne są przechowywane przez wykładowcę do czasu zakończenia studiów przez studenta, a zaliczenia ustne są protokołowane według przyjętego wzoru protokołu i także przechowywane przez wykładowcę. Wszystkie oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się uzyskane przez studentów przechowywane są w systemie USOS oraz w wersjach papierowych protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych znajdujących się w dziekanacie.

Forma, tematyka i liczba prac etapowych określona jest w poszczególnych kartach opisu przedmiotów. Podstawowymi formami prac etapowych są: referaty, pisemne prace zaliczeniowe, prezentacje, projekty, testy. Sposób i częstotliwość ich przeprowadzania leży w gestii osoby prowadzącej poszczególne zajęcia i jest uzależniony od efektów uczenia się, które mają zostać zweryfikowane.

Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej lub pedagogizacyjnej jest sprawozdanie o odbyciu praktyki zatwierdzone przez instytucję organizującą praktykę oraz opisowa ocena pracy praktykanta ze strony instytucji przyjmującej, a także wypełniona karta praktyk.

Na kierunku Filozofia powstają prace licencjackie (I stopień) i magisterskie (II stopień). Ich tematyka zależy od charakteru tematycznego seminarium, w ramach którego praca jest przygotowywana, a także od indywidualnych propozycji i zainteresowań studentów oraz, w przypadku uczestniczenia w badaniach prowadzonych przez osobę prowadzącą seminarium, od tematyki tych badań. Prace magisterskie powstają jako indywidualne prace teoretyczne o charakterze analitycznym i syntetycznym (np. „Funkcja cytatu w tekście filozoficznym. Ujęcie historyczne i semantyczne”; „Etyczne aspekty mowy nienawiści”). Nacisk kładziony jest na samodzielną pracę studenta, w efekcie której praca dyplomowa ma być połączeniem pracy opisowej i badawczej. W przypadku prac licencjackich dopuszcza się prace przeglądowe, syntetyzujące stan badań danego zagadnienia (np. „Problem racjonalności przyrody w pracach Michała Hellera”). Przygotowanie pracy dyplomowej podzielone jest na etapy zależne od indywidualnych możliwości i osiągnięć studentów. W trakcie zajęć (seminarium dyplomowe) studenci uczą się wyszukiwania informacji naukowej, weryfikacji źródeł i opracowań, metodyki przygotowywania tekstu naukowego, jego redakcji i edycji. Dokonują wyboru zagadnienia badawczego ze szczególnym uwzględnieniem konieczności postawienia hipotezy badawczej i wyodrębnienia pola badawczego, a także uzasadnieniem celowości pracy i wyboru metodologii. Następnie opracowują plan i konspekt pracy oraz analizują stan badań. Jeśli wymaga tego specyfika tematu – podejmują badania dodatkowe. Następnie przygotowują poszczególne części tekstu, które na bieżąco weryfikowane są przez opiekuna pracy. Ostatnim etapem jest redakcja i edycja tekstu naukowego.

Istnieje możliwość (zgodnie z Regulaminem Studiów UKSW), aby pracę dyplomową (magisterską) stanowił opublikowany artykuł naukowy. Rada WFCh określiła szczegółowe wymagania, jakie powinien spełniać opublikowany artykuł, aby mógł być przedstawiony jako praca magisterska. Praca magisterska w formie opublikowanego artykułu jest recenzowana i broniąca w taki sam sposób, jak tradycyjna praca magisterska.

Jednostką odpowiedzialną za monitoring losów zawodowych absolwentów UKSW jest Biuro Karier UKSW, które przygotowuje cykliczne raporty „Raport z badania karier zawodowych absolwentów UKSW”. Dodatkowe analizy z zakresu adaptatywności absolwentów do potrzeb rynku pracy są tworzone na podstawie raportów MNiSW/ZUS w ramach danych dostępnych w systemie ELA. Dane ze wspomnianych źródeł (na temat

monitorowanej grupy absolwentów) są przedmiotem analiz WKJK. Ewentualne wnioski z analiz są przekazywane do Podkomisji Dydaktycznych poszczególnych instytutów WFCh, w tym IF.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Stalą kadrę dydaktyczną na kierunku Filozofia I i II stopnia aktualnie stanowi łącznie: 18 pracowników samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego (w tym 5 z tytułem profesora) i 11 pracowników niesamodzielnych (9 ze stopniem doktora; 2 z tytułem zawodowym magistra).

Dorobek naukowy pracowników IF prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku Filozofia I i II stopnia w okresie ostatnich 5 lat (2014-2018) stanowią łącznie: 24 monografie (w tym 5 w językach kongresowych); 11 publikacji w czasopismach JCR (lista A MNiSW); 29 publikacji w czasopismach z listy ERIH (lista C MNiSW); 218 publikacji w innych czasopismach recenzowanych i punktowanych, w tym 42 w j. kongresowych (lista B MNiSW); 164 artykuły w monografiach (w tym 20 w j. kongresowych); 7 monografii redagowanych. Ponadto pracownicy IF uzyskali finansowanie i realizowali we wspomnianym okresie (jako kierownicy) 6 projektów finansowanych przez NCN; 3 projekty finansowane przez MNiSW; 1 projekt finansowany przez NCBiR oraz 4 inne projekty finansowane przez instytucje zagraniczne. Ponadto uczestniczyli w realizacji 3 projektów naukowych realizowanych przez instytucje zagraniczne finansowanych ze środków UE (projekty VEGA: „Social-ethics themes in contemporary Russian philosophy” i „Idea of Man between profanum and sacrum in Russian thinking of 20th century” oraz „Logic, Concepts and Communication” – Chorwacka Fundacja Nauki – HRZZ).

Pracownicy IF brali także czynny udział w ok. 60 konferencjach międzynarodowych i ok. 150 konferencjach ogólnopolskich wygłaszając referaty. Odbyli 13 wizyt i pobytów naukowych w zagranicznych instytucjach badawczych w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi. Ponadto uczestniczyli w programie Erasmus+ Teaching Mobility Staff (8 wyjazdów).

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w oparciu o autorskie programy wykładów kursorycznych i monograficznych oraz programy ćwiczeń dostosowywane do aktualnych potrzeb programu studiów i efektów uczenia się. Na kierunku prowadzone są także zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – e-learning, a także zajęcia w j. angielskim. Corocznie niektóre zajęcia prowadzone są przez profesorów wizytujących z zagranicy, którzy dobierani są ze względu na zapotrzebowanie tematyczne lub przybliżenie studentom wyników prowadzonych przez nich badań.

Kwalifikacje naukowe osób prowadzących dydaktykę na kierunku Filozofia w IF obejmują następujące specjalności: metafizyka, teoria poznania (epistemologia), etyka, bioetyka, filozofia przyrody, antropologia filozoficzna, historia filozofii, logika, metodologia nauk, filozofia nauki, filozofia matematyki, filozofia religii, filozofia Boga, filozofia prawa, filozofia polityki, j. łaciński, j. grecki. Wśród pracowników IF znajdują się osoby mające także wykształcenie filologiczne, historyczne, fizykalne, matematyczne i teologiczne oraz praktyczne doświadczenie zawodowe w zakresie dydaktyki etyki i filozofii oraz edukacji szkolnej i przedszkolnej.

Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych jednostki z ostatnich 5 lat należy zaliczyć: (1) uzyskanie certyfikatu jakości kształcenia w programie „Studia z Przyszłością 2018” (przyznawany przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego) dla kierunku Filozofia II stopnia; (2) uzyskanie certyfikatu jakości kształcenia w programie „Studia z Przyszłością 2017” dla kierunków Filozofia I stopnia i Filozofia II stopnia; (3) uzyskanie

certyfikatu jakości kształcenia w programie „Studia z Przyszłością 2016” dla kierunku Filozofia II stopnia; (4) uzyskanie 4 miejsca w rankingu kierunków studiów „Perspektyw” w roku 2018 w łącznej ocenie kierunku (na 21 ocenianych kierunków filozofii); (5) uzyskanie 2 miejsca w rankingu „Perspektyw” (2018) w kryterium dotyczącym ekonomicznych losów absolwentów; (6) uzyskanie 3 miejsca dla kierunku Filozofia I stopnia w rankingu ELA (ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych) wśród kierunków Filozofia w roku 2016 (dane absolwentów z roku 2014) w kryterium dotyczącym najmniejszego ryzyka bycia bezrobotnym w pierwszym roku po ukończeniu studiów oraz uzyskanie 2 miejsca dla kierunku Filozofii II stopnia we wspomnianym rankingu w kategorii średnie miesięczne wynagrodzenie w pierwszym roku po ukończeniu studiów; (7) uzyskanie przez pracowników IF tytułu „Belfra Roku UKSW” dla najlepszego ćwiczeniowca (2017) i najlepszego wykładowcy (2018); (8) uzyskanie przez absolwenta kierunku Filozofia grantu NCN Preludium (2017); (9) uzyskanie przez IF finansowania przez NCBiR projektu „Forum Logicum”, dedykowanego uczniom szkół licealnych, obejmującego kursoryczne zajęcia fakultatywne z zakresu filozofii skoncentrowane na rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia, posługiwaniu się wybranymi narzędziami z zakresu logiki i retoryki (POWR.03.01.00-00-EF46/16); (10) uzyskanie przez absolwenta IF pierwszego miejsca w szóstej edycji konkursu na najlepszą pracę magisterską Polsko-Amerykańskiej Fundacji Edukacji i Rozwoju Ekonomicznego dla pracy pt. „Problematyka moralna w Austriackiej Szkole Ekonomii” (2017); (11) uzyskanie przez absolwenta IF III nagrody w konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu historii idei społecznych, politycznych i prawnych organizowanym przez Archiwum Warszawskiej Szkoły Historii Idei za rozprawę „Wariabilizm Heraklita jako źródło ontologii Friedricha Nietzschego?” (2015).

Pracownicy IF, w ramach upowszechniania wyników pracy naukowej oraz rozwijania współpracy z innymi ośrodkami naukowymi, w okresie 2014-2018 zorganizowali 9 konferencji międzynarodowych we współpracy z instytucjami krajowymi i zagranicznymi (m.in. Trnavská Univerzita v Trnave, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk; Uniwersytet Gdański – Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa; ESSSAT – European Society for the Study of Science and Theology; Uczelnia Łazarskiego w Warszawie; Department of English and Philosophy – United States Military Academy at West Point; Uniwersytet w Zagrzebiu; Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie) oraz 24 konferencje o zasięgu krajowym.

Wśród najważniejszych osiągnięć popularyzatorskich pracowników IF należy wymienić: (1) udział pracownika IF w cyklu programów „Dziennik Filozofa” poświęconych zagadnieniom filozoficznym, emitowanych w TVP; (2) cykliczny udział w Warszawskim Festiwalu Nauki; (3) udział w programach i audycjach radiowych i telewizyjnych (m.in. w Radio Dla Ciebie, TOK Fm, Polskie Radio, Radio Warszawa, TVP Info, TVP Kultura); (4) cykliczne otwarte seminarium „Filozofia i teologia” organizowane na terenie Warszawy dla osób zainteresowanych problematyką filozoficzno-teologiczną.

Wyrazem uznania dla wyników pracy naukowej pracowników IF jest ich członkostwo oraz pełnienie funkcji w organizacjach naukowych krajowych i międzynarodowych oraz komitetach i radach naukowych czasopism filozoficznych (m.in. Komitet Nauk Filozoficznych PAN, członek zarządu ESSSAT – European Society for the Study of Science and Theology; sekretarz Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego; Studies in Science and Theology; Issues in Science and Theology; Cultural and Religious Studies; International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies; Roczniki Filozoficzne; Seminaria. Poszukiwania Naukowe; Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria; Zagadnienia Naukoznawstwa), a także w gremiach eksperckich (m.in. Zespół Ewaluacyjny przy Komitecie Ewaluacji Jednostek Naukowych; Komisja odwoławcza Ministra Nauki ds. oceny parametrycznej

jednostek naukowych; Komisja Akredytacyjna PKA; Zespół Ekspertów CKE ds. matury z filozofii; Komisja Bioetyczna przy Instytucie Żywności i Żywności; Komitet Główny Olimpiady Filozoficznej).

Pracownicy IF redagują dwa czasopisma filozoficzne: „*Studia Philosophiae Christianae*” (od 1965; lista B MNiSW – 11 pkt.), wydawane przez Wydawnictwo UKSW oraz „*Rocznik Tomistyczny*” (od 2012; lista B MNiSW – 7 pkt.), wydawany przez Naukowe Towarzystwo Tomistyczne. Ponadto redagują serie wydawnicze poświęcone zagadnieniom z zakresu filozofii przyrody, filozofii nauki, filozofii Boga i religii oraz historii filozofii średniowiecznej (*Z zagadnień filozofii przyrodoznawstwa i filozofii przyrody* – od 1976, 20 tomów; *Studia z filozofii Boga, religii i człowieka* – 7 tomów; *Filozofia i religia* – 3 tomy; *Opera Philosophorum Medii Aevi. Textus et Studia* – 15 tomów).

Przy obsadzie zajęć dydaktycznych obowiązują zasady optymalizowania zgodności kompetencji dydaktycznych i dorobku naukowego osób prowadzących zajęcia z tematyką zajęć prowadzonych przez te osoby. W tym celu analizie poddawany jest dorobek naukowy pracowników oraz dokonywana jest okresowa ocena nauczycieli akademickich zgodnie z przepisami i zasadami obowiązującymi na UKSW i na WFCh. Uwzględniane są również wyniki corocznej ewaluacji dokonywanej przez studentów w ramach ankiety oceny zajęć dydaktycznych, a także z przeprowadzanych cyklicznie hospitacji zajęć dydaktycznych. W przypadku nowych zatrudnień i przedłużenia zatrudnienia bierze się pod uwagę kompetencje dydaktyczne kandydatów, ich dorobek naukowy oraz potrzeby dydaktyczne związane z prowadzonym kierunkiem studiów. Niektóre zajęcia dydaktyczne są prowadzone przez pracowników Instytutu Psychologii WFCh (zajęcia z psychologii w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego) i przez innych pracowników UKSW (Studium Pedagogizacji, Studium Języków Obcych).

Podstawowym założeniem prowadzonej polityki kadrowej jest taki dobór pracowników naukowo-dydaktycznych, który umożliwia zarówno wysoki poziom prowadzonych badań naukowych, jak i odpowiednio wysoki poziom realizowanej dydaktyki. Tryb i kryteria obowiązujące przy przeprowadzaniu konkursów, awansach oraz ocenie pracowników określają stosowne dokumenty.

Ocena jakości kadry dotyczy wszystkich pracowników, odbywa się cyklicznie zgodnie z przyjętymi kryteriami i dotyczy działalności naukowej, aktywności dydaktycznej oraz zaangażowania organizacyjnego. Ocena dorobku naukowego pracownika odbywa się na podstawie przedłożonych przez pracownika efektów działalności naukowej z okresu podlegającego aktualnej ocenie. Ocena jakości prowadzonej dydaktyki odbywa się na podstawie wyników hospitacji zajęć oraz wyników ankiet studenckich, ze szczególnym uwzględnieniem znaczących efektów działalności dydaktycznej (np. uzyskane nagrody i sukcesy studentów, dodatkowe zaangażowanie z kształcenie studentów). Ocena stopnia zaangażowania organizacyjnego jest dokonywana na podstawie sprawozdania przedłożonego przez pracownika. Szczegółowy tryb i kryteria oceny określają stosowne przepisy uczelniane i wydziałowe.

Wspieranie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych obejmuje: (1) przyznawanie nagród rektora oraz jednorazowych dodatków finansowych pracownikom uzyskującym znaczące osiągnięcia naukowe, mające istotny wpływ na ocenę parametryczną jednostki i rozpoznawalność uczelni w środowisku naukowym; (2) uzależnienie finansowania przyznawanego w ramach dotacji MNiSW od osiągniętych wyników działalności naukowej; (3) umożliwianie podnoszenia kompetencji dydaktycznych poprzez organizowanie szkoleń z zakresu: języka angielskiego na poziomie C1, nowych technologii i nowoczesnych metod w pracy dydaktycznej, emisji głosu, wystąpień publicznych, metodyki *design thinking*, analizy statystycznej (ostatnio w ramach projektu „Lepsza Kadra = Lepszy Student” – POWR.03.04.00-00-D051/16); (4)

proponowanie szkoleń w zakresie jakości kształcenia (szkolenia dla członków wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia oraz wydziałowych komisji dydaktycznych; szkolenie z obsługi Otwartego Systemu Antyplagiatowego OSA, Jednolitego Systemu Antyplagiatowego JSA; szkolenie w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość) oraz przygotowanie i udostępnianie materiałów szkoleniowych i informacyjnych w tym zakresie; (5) proponowanie szkoleń w zakresie parametryzacji i sprawozdawczości naukowej oraz obsługi baz danych związanych z gromadzeniem informacji o dorobku naukowym; (6) organizowanie tzw. dni jakości kształcenia i wymiany „dobrych praktyk” w zakresie jakości kształcenia między jednostkami uczelni i poszczególnymi pracownikami; (7) organizowanie szkoleń realizowanych przez Centrum Inicjatyw Rozwojowych UKSW dotyczących podnoszenia efektywności składanych wniosków projektowych (NCN, NCBiR, NPRH); (8) prowadzenie kursów zawodowych oferowanych przez Centrum Technologii Informacyjnych UKSW; (9) coroczne organizowanie przez Wydział spotkań informacyjnych dla niesamodzielnych pracowników naukowych, służących właściwemu ukierunkowaniu i zintensyfikowaniu prowadzonej przez nich działalności naukowej; (10) odbywanie comiesięcznych posiedzeń Rady IF, podczas których omawiane są bieżące sprawy dotyczące dydaktyki i prowadzonych badań naukowych; (11) prowadzenie comiesięcznego seminarium naukowego WFCh, które stanowi wewnętrzne forum do prezentacji i dyskusji aktualnych wyników działalności naukowej pracowników.

W okresie 2014-2018, w efekcie indywidualnego rozwoju naukowego, 3 pracowników IF uzyskało tytuł profesora nauk humanistycznych, a 3 innych stopień doktora habilitowanego.

Studenci kierunku Filozofia mają możliwość włączania się w działalność naukową poprzez uczestnictwo w przedsięwzięciach naukowych podejmowanych przez Koło Naukowe Studentów Filozofii oraz Koło Naukowe Metafizyków przy współdziałaniu i z pomocą opiekunów kół. Efektem tej działalności są m.in. organizowane konferencje studenckie i spotkania naukowe oraz debaty (np. konferencja „Filozoficzne aspekty prawa karnego” – 2017; konferencja „Przemoc w życiu publicznym” – 2017; konferencja „Oblicza racjonalności” – 2016; konferencja „Multikulturowość z perspektywy filozoficznej. Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość” – 2016; konferencja „Filozofia a totalitaryzm” – 2015; cykl spotkań „Filozofia Polska 1918-2018” – 2017-2018; cykliczny „Dyskusyjny Klub Filmowy” – od 2015; debata „Filozofowie kontra filozofowie” – 2018; Ogólnopolskie Seminarium z Metafizyki – od 2015), a także wspólne wyjazdy naukowe do innych ośrodków filozoficznych w związku z organizowanymi tam konferencjami i spotkaniami naukowymi (m.in. Tydzień Filozoficzny na KUL JP II). Studenci są także zapraszani do uczestniczenia w konferencjach naukowych organizowanych w IF oraz pomagają w ich organizowaniu (np. „Warszawski Dzień Filozofii”). Absolwenci kończący studia mogą zgłaszać swoje prace dyplomowe do organizowanego corocznie konkursu o nagrodę im. prof. Mieczysława Gogacza, przyznawaną za najlepsze prace magisterskie z tematyki tomizmu.

Ważną inicjatywą o charakterze popularyzatorskim, promującą filozofię, w której uczestniczą studenci filozofii, jest Radio Internetowe „Sed Contra” (<http://radio.filozoficzne.pl/>). Wśród jego twórców są zarówno pracownicy naukowcy IF, jak i absolwenci kierunku Filozofia oraz aktualni studenci. Redakcja radia przygotowuje cykliczne audycje tematyczne poświęcone problematyce filozoficznej, m.in. „Filozoficzny przegląd prasy” i rozmowy z zaproszonymi gośćmi.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Filozofia odbywają się w budynku nr 23 (IF dysponuje: 7 salami wykładowymi, 1 aulą wykładową, 1 pracownią komputerową, 1 salą seminaryjną, 1

aulą konferencyjną). Cały obiekt jest całodobowo dozorowany przez ochronę i monitorowany za pomocą urządzeń CCTV oraz systemu kontroli dostępu. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w salach wykładowych wyposażonych w rzutniki multimedialne lub tablice multimedialne oraz posiadających dostęp do Internetu. Studenci korzystają z pracowni komputerowej (zajęcia dydaktyczne) oraz z ogólnodostępnych stanowisk komputerowych w budynku WFCh. Dostęp do literatury specjalistycznej zapewnia Biblioteka Główna UKSW, która umożliwia wypożyczanie książek także na miejscu, w budynku WFCh. Studenci i pracownicy mają dostęp do elektronicznych baz danych (zob. więcej na: <http://www.biblioteka.uksw.edu.pl/pl/node/497>) oraz możliwość korzystania z cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej ACADEMICA. W budynku WFCh znajdują się ogólnodostępne stanowiska urządzeń wielofunkcyjnych umożliwiające kopiowanie, skanowanie i wydruk materiałów edukacyjnych. Studenci i pracownicy mają możliwość korzystania ze stron internetowych: strona główna WFCh (<https://wfch.uksw.edu.pl/>); strona Instytutu Filozofii (<http://www.filozofia.uksw.edu.pl/>); strona WFCh Facebook (<https://www.facebook.com/wfch.UKSW>). Studenci i pracownicy korzystają także ze specjalnej aplikacji na urządzenia mobilne iUKSW (<https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.edu.uksw.iUKSW>), dzięki której mają na bieżąco dostęp do informacji o planie zajęć, ocenach, aktualnych konferencjach i innych wydarzeniach uczelnianych. W przypadku zajęć dydaktycznych wykorzystywana jest także platforma e-learningowa UKSW (<https://e.uksw.edu.pl>). Uczelnia i Wydział posiadają certyfikat od Fundacji Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych świadczący o tym, że UKSW jest miejscem przyjaznym osobom niepełnosprawnym i w pełni dostosowanym do ich potrzeb (oznaczenia drzwi dla osób niewidomych, pojemne windy, podjazdy, toalety dostosowane na potrzeby osób niepełnosprawnych, tekstowa wersja stron www dla osób niewidomych i in.). Do dyspozycji studentów i pracowników w budynku WFCh pozostaje miejsce gastronomiczne oraz samoobsługowe urządzenia z napojami i przekąskami. Studenci mają także możliwość korzystania na miejscu z bankomatu oraz stanowiska obsługi Santander Bank Polska, który prowadzi obsługę m.in. uczelnianych kont studentów UKSW. Pracownicy IF posiadają pokoje pracy (dla poszczególnych sekcji), w których spędzają przerwy między zajęciami, przygotowują się do zajęć, odbywają konsultacje ze studentami i podejmują aktywność naukową. Do dyspozycji studentów i pracowników IF pozostają także: aula w budynku laboratoryjnym nr 24 i aula w budynku WFCh (jako zaplecze konferencyjne) oraz mniejsza sala konferencyjna w budynku WFCh przeznaczona na okazjonalne spotkania dyskusyjne, seminaria i spotkania organizacyjne. Osobne pomieszczenie przeznaczone jest dla osób zajmujących się bieżącą obsługą projektów naukowych i dydaktycznych realizowanych przez WFCh.

Głównym źródłem zasobów bibliotecznych dla studentów i pracowników IF jest księgozbiór Biblioteki Głównej UKSW – BG (znajdujący się w kampusie UKSW przy ul. Dewajtis) oraz dostęp do baz danych oferowany przez Bibliotekę (m.in. Scopus, JSTOR, LOEB Classical Library, Philosophers Index (EBSCO), Springer). BG zapewnia korzystanie z Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa), który umożliwia studentom i pracownikom wypożyczanie zbiorów z sześciu warszawskich bibliotek uczelnianych (Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej, Biblioteki Głównej Akademii Pedagogiki Specjalnej, Biblioteki Głównej Akademii Wychowania Fizycznego, Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Technicznej). W budynku WFCh (nr 23) znajduje się filia Biblioteki Głównej, która umożliwia: wypożyczanie książek zamówionych do odbioru, zwrot wypożyczonych książek, dostęp do elektronicznych baz danych, dostęp do cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej ACADEMICA, otrzymanie kodu PIN do IBUK Libra, otrzymanie pomocy bibliometrycznej i bibliograficznej. Ponadto, do dyspozycji studentów

pozostaje księgozbiór im. prof. Wiktora Wąsika (głównie z zakresu historii filozofii) w budynku WFCh, dostępny po indywidualnym zgłoszeniu zapotrzebowania. Informacje na temat funkcjonowania biblioteki, jej zasobów oraz dostępu do baz danych można uzyskać na stronie Biblioteki Głównej UKSW (<http://biblioteka.uksw.edu.pl/pl>). Do dyspozycji studentów i pracowników pozostają archiwalne i bieżące numery czasopisma IF „Studia Philosophiae Christianae”.

Efektami monitorowania i doskonalenia infrastruktury są m.in.: pozyskanie specjalistycznego wyposażenia technicznego dla funkcjonowania Radia Filozoficznego „Sed Contra”; zakup tablicy multimedialnej do sali seminaryjnej; pozyskanie księgozbioru filozoficzno-teologicznego (224 pozycje książkowe) w ramach projektu ISSR Library Project (The International Society for Science and Religion Library Project); pozyskanie księgozbioru prof. Mieczysława Lubańskiego z zakresu filozofii przyrody, filozofii nauk przyrodniczych i filozofii matematyki. Pytania dotyczące oceny infrastruktury dydaktycznej pojawiają się każdorazowo przy okazji badań na temat oceny UKSW przez studentów, przeprowadzanych co dwa lata przez Ośrodek Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji. Raporty z wyników tych badań są przekazywane poszczególnym jednostkom i analizowane przez Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia UKSW. Efektem tych analiz są m.in.: utworzenie i modernizacja aplikacji mobilnej iUKSW; modernizacja wyposażenia sal dydaktycznych w budynku WFCh; utworzenie filii Biblioteki Głównej w budynku WFCh. Bieżące monitorowanie infrastruktury dydaktycznej IF odbywa się poprzez nadzór dyrektora IF oraz zgłaszanie zapotrzebowania przez pracowników i studentów przy okazji comiesięcznych posiedzeń Rady IF, posiedzeń Podkomisji Dydaktycznej IF oraz w związku z realizowanymi projektami badawczymi i edukacyjnymi.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia obejmuje udział przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego i pracodawców w: (1) opracowywaniu zmian w programie kształcenia (zgodnie z zarządzeniem Rektora UKSW określającym model współpracy z pracodawcami); (2) organizacji i prowadzeniu dodatkowych kursów i szkoleń dla studentów organizowanych przez Biuro Karier oraz Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego UKSW; (3) działalności Wydziałowej Rady Biznesu; (4) umożliwieniu studentom realizacji fakultatywnych praktyk zawodowych.

IF współpracuje także ze szkołami i innymi instytucjami edukacyjnymi na terenie Warszawy i okolic w związku z: (1) odbywaniem przez studentów praktyk w ramach przygotowania psychologiczno-pedagogicznego; (2) organizowaniem dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych dni otwartych, lekcji pokazowych, zajęć dydaktycznych i działań popularyzujących wiedzę z zakresu filozofii (m.in.: LO w Sierpcu; LO im. R. Archutowskiego w Warszawie; Warszawski Festiwal Nauki). Ponadto pracownicy i studenci IF realizują projekt dydaktyczny „Forum Logicum” dedykowany uczniom szkół licealnych, który obejmuje kursoryczne zajęcia fakultatywne z zakresu filozofii skoncentrowane na rozwijaniu umiejętności krytycznego myślenia oraz posługiwaniu się wybranymi narzędziami z zakresu logiki i retoryki. W związku z tym podjęta została współpraca m.in. z LO im. W. S. Reymonta w Warszawie; XLI LO im. J. Lelewela w Warszawie; V Społecznym LO w Milanówku; LO im. Melchiora Grodzieckiego w Cieszynie.

Pracownicy IF są autorami aplikacji wyników swoich badań, które znalazły zastosowanie w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Przykładowo, w ramach projektu badawczego „Etyka w administracji publicznej – zasady i normy etyczne” pracownicy IF (Sekcja Etyki), na zamówienie Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji oraz Ministerstwa Zdrowia RP,

opracowali Kodeks Etyki dla Służby Cywilnej. Kodeks został zaprezentowany i przekazany w ramach dedykowanych szkoleń dla pracowników obu ministerstw (2013). Celem było podniesienie kompetencji pracowników MAiC i MZ z zakresu rozpoznawania i oceny zachowań nieetycznych oraz nabycie przez nich wiedzy na temat odpowiedzialności wynikającej z naruszenia zasad etyki w służbie publicznej. Innym przykładem współpracy pracowników IF z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest przygotowanie transliteracji wybranych modlitw z Modlitewnika Gertrudy Mieszkówny (XI wiek), które następnie wykorzystano jako tekst pieśni, do których skomponowano muzykę, czyniąc z nich pieśni pokutne wykonywane na płycie CD: LUCTUS (ŻAŁOŚĆ), wyd. Acte Préalable (AP0378), 2016.

Znaczący obszar współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczy prowadzenia różnych form działalności edukacyjnej. Pracownicy IF są autorami zbiorów ćwiczeń z logiki, z filozofii Boga i z metodyki pracy naukowej, przeznaczonych dla słuchaczy teologii, studiujących w Wyższych Seminariach Duchownych w Polsce. Ponadto opracowali program edukacyjny „Odkrywcy wiedzy” dla dzieci z klas 5-6, który jest elementem programu twórczych zajęć dla dzieci realizowanym przez stowarzyszenie „Bystrzak. Akademia Twórczego Rozwoju” (2015). Stworzyli również program edukacyjno-popularyzatorski „Wiara i rozum”, który jest propozycją pogłębienia wiedzy na temat zagadnień sytuujących się na styku filozofii i teologii. W ramach programu realizowane były wykłady, które miały na celu uświadomienie, jakie usprawnienia umysłu są istotne, w jaki sposób chronić intelekt przed współczesnymi błędami oraz co należy czynić, aby zwiększać obszar podejmowania wolnych i dobrych decyzji. Program skierowany był do studentów, katechetów, rodziców, i innych osób zainteresowanych poszukiwaniem prawdy swojego istnienia oraz pragnących zdobyć elementy uniwersalnej wiedzy, które pozwolą im lepiej rozumieć samego siebie i coraz pełniej realizować się w codziennym życiu. Program był realizowany w ramach spotkań odbywających się w klubokawiarni „Docelowo” w Warszawie. Ponadto pracownicy IF są autorami programu konsultacji metodologicznych opracowanego dla Fundacji Dobrej Edukacji „Maximilianum” w ramach projektu „Animacja aktywności edukacyjno-wychowawczej rodziców” adresowanego do rodziców i prowadzących zajęcia dla uczniów edukacji domowej oraz zainteresowanych jej podjęciem. Organizują również cykliczne, otwarte seminaria „Filozofia i teologia” odbywające się na terenie Warszawy, adresowane do osób zainteresowanych problematyką filozoficzno-teologiczną. W latach 2008-2014 pracownicy i studenci IF organizowali spotkania edukacyjne w ramach Akademii Młodego Filozofa prowadząc warsztaty filozoficzne dla uczniów szkół średnich. Corocznie od 2003 w IF organizowany jest przez pracowników i członków Koła Naukowego Studentów Filozofii „Warszawski Dzień Filozofii”, odbywający się w Światowym Dniu Filozofii UNESCO, który jest tematycznym spotkaniem poświęconym zagadnieniom z zakresu filozofii, kultury, nauki, sztuki adresowanym do szerokiego kręgu odbiorców.

Pracownicy IF są także członkami wielu organizacji i instytucji o charakterze naukowym, społecznym i państwowym, co umożliwia nawiązywanie kontaktów i współpracy instytucjonalnej także w zakresie dydaktyki (m.in. Komitet Nauk Filozoficznych PAN; ESSSAT – European Society for the Study of Science and Theology; Polskie Towarzystwo Filozoficzne; Słowackie Towarzystwo Naukowe; Drohiczyńskie Towarzystwo Naukowe; Pomorskie Towarzystwo Naukowe; Sopotkie Towarzystwo Naukowe; Komisja Bioetyczna przy Instytucie Żywności i Żywności).

IF jest współorganizatorem, wraz z innymi instytucjami, ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji naukowych, w których uczestniczyli także studenci kierunku Filozofia (m.in.: „Ethics of Moral Absolutes” – 2013; „The Theory of Just War” – 2015; „Styczeń –Ślipko –Tischner. Inspiracje chrześcijańskie w etyce” – 2016; „XVI European Conference on Science and Theology: Are we special?” – 2016; „Wokół poszukiwania życia

w kosmosie” – 2016; „International conference commemorating the centennial anniversary of the end of World War I: Historical, legal, political and ethical aspects of contemporary military and non-military conflicts” – 2018; „Formal Methods and Science in Philosophy” – 2014, 2017, 2019; „Early Phenomenology in Poland in the Context of the Phenomenological Movement” – 2019).

Pracownicy IF stale współpracują naukowo z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi (krajowe to m.in.: IFiS PAN, IF UW, KUL JP II, UMK w Toruniu, Politechnika Warszawska, Uczelnia Łazarskiego, Akademia „Ignatianum” w Krakowie, UP JP II w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Ośrodek Badań Filozoficznych, Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Instytut Tischnerowski w Krakowie; zagraniczne to m.in.: Centre de Recherche de Saint Thomas d’Aquin w Paryżu, Wydział Filozofii Laterańskiego Uniwersytetu Papieskiego w Rzymie, Instytut Filozofii i Studiów nad Religią Uniwersytetu w Preszowie, Instytut Katolicki w Paryżu, Inter-University Center w Dubrowniku, Instytut Filozofii w Zagrzebiu, Uniwersytet na Obczyźnie w Paryżu i Londynie (PUNO), Trnavska Univerzita v Trnave, Centre for Logic, Epistemology and the History of Logic – State University of Campinas – Brazylia, Uniwersytet w Salzburgu, Wydział Filozofii Uniwersytetu w Ljubljanie, Teologiczny Instytut im. Abp. J. Bilczewskiego we Lwowie). Efektami tej współpracy są m.in. wspólne publikacje i wystąpienia konferencyjne, organizacja konferencji i spotkań naukowych, wizyty naukowo-badawcze, zajęcia dydaktyczne prowadzone w IF przez pracowników z jednostek współpracujących.

W organizację części wspomnianych konferencji oraz spotkań włączają się członkowie Koła Naukowego Studentów Filozofii i Koła Naukowego Metafizyków, które współpracują także z innymi organizacjami i instytucjami (m.in. z Przedszkolem nr 351 im. Wandy Chotomskiej w Warszawie).

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Głównymi czynnikami umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Filozofia są: (1) pełna oferta edukacyjna w języku angielskim w ramach profilu „Philosophy and Culture of East-Central Europe. Experience and Thought” na II stopniu studiów, skierowana przede wszystkim do studentów z zagranicy (jest ona dostępna także dla studentów z Polski, którzy chcą odbyć studia w języku angielskim); (2) możliwość realizacji części programu studiów poprzez uczestnictwo w zajęciach w języku angielskim (wykłady monograficzne) na drugim stopniu studiów; (3) program Erasmus+, umożliwiający studentom realizację części studiów za granicą; (4) regularne, coroczne zapraszanie z wykładami profesorów wizytujących z zagranicy, którzy realizują zajęcia na II stopniu studiów (łącznie w latach 2014-2018 – 10 profesorów wizytujących); (5) wizyty wykładowców z zagranicy w ramach programu Erasmus+ (Teaching Mobility Staff), którzy prowadzą zajęcia dla studentów I i II stopnia; (6) przyjmowanie studentów z zagranicy, którzy chcą zrealizować część studiów na WFCCh w ramach programu Erasmus+ (pełna oferta zajęć w każdym semestrze – min. 30 ECTS).

Dodatkowymi czynnikami umiędzynarodowienia procesu kształcenia są: (1) wizyty pracowników IF w zagranicznych ośrodkach badawczych, które umożliwiają wykorzystanie wiedzy i doświadczeń tam zdobytych w procesie kształcenia i w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku Filozofia; (2) uczestnictwo pracowników IF w programie Erasmus+ (Teaching Mobility Staff), pozwalające na wykorzystanie w procesie kształcenia doświadczeń i tzw. „dobrych praktyk” zaobserwowanych w instytucjach zagranicznych; (3) zajęcia ogólnouczelniane znajdujące się w programie studiów, które mogą być realizowane przez studentów także w języku obcym; (4) uwzględnienie w proponowanej literaturze do prowadzonych przedmiotów literatury obcojęzycznej; (5) uczestnictwo studentów (jako

słuchaczy) w konferencjach międzynarodowych organizowanych w jednostce; (6) uczestnictwo studentów w organizowanych wykładach otwartych z udziałem przedstawicieli zagranicznych środowisk akademickich i naukowych.

Elementami procesu kształcenia, umożliwiającymi i ułatwiającymi studentom uczestnictwo w zajęciach w językach obcych prowadzonych w jednostce oraz w instytucjach zagranicznych są: (1) lektoraty językowe prowadzone przez Studium Języków Obcych UKSW (obowiązkowe na I stopniu studiów; fakultatywne na II stopniu studiów; aktualna oferta SJO obejmuje: język angielski – poziomy B1-C1, język niemiecki – poziomy A1-B2, język francuski – poziomy B1-B2, język rosyjski – poziomy A1, B1-B2, język włoski – poziomy A1, B1-B2, język hiszpański – poziomy A1, B1-B2); (2) obowiązkowe translatoria tematyczne z języka angielskiego realizowane na I i na II stopniu studiów (zajęcia w formie ćwiczeń mające na celu doskonalenie umiejętności językowych studentów w zakresie filozofii). Ponadto studenci są na bieżąco informowani i stale zachęceni do udziału w programie Erasmus+ (m.in. coroczne spotkania informacyjne, przekazywanie informacji drogą elektroniczną, promocja programu Erasmus+ w Newsletterze WFCh).

W latach 2013-2018 w programie Erasmus+ wzięło udział 10 studentów kierunku Filozofia i 9 pracowników IF. Z kolei 17 studentów z zagranicy odbyło zajęcia w IF, a 4 wykładowców z zagranicy przeprowadziło zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku Filozofia.

Wpływ na umiędzynarodowienie procesu kształcenia ma także mobilność pracowników naukowo-dydaktycznych IF realizowana przez: (1) udział w międzynarodowych programach badawczych; (2) udział w międzynarodowych konferencjach naukowych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Opieka i wsparcie udzielane studentom w procesie uczenia się oraz osiągnięcia efektów uczenia się ma charakter różnorodny oraz wielopoziomowy i obejmuje: poziom ogólnouczelniany, poziom wydziału, poziom instytutu.

Na poziomie ogólnouczelnianym studenci korzystają z bezpośredniego wsparcia i pomocy: (1) Działu Współpracy Międzynarodowej (rekrutacja i organizacja wyjazdów w ramach programu Erasmus+); (2) Działu Pomocy Materialnej (obsługa studentów w zakresie pomocy materialnej; pomoc w związku z przyznawaniem miejsc w domach studenckich dla studentów; działania dotyczące wypłat stypendiów); (3) Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego (prowadzenie poradnictwa zawodowego; prowadzenie zajęć ogólnouczelnianych kształtujących umiejętności przydatne na rynku pracy; organizacja warsztatów, szkoleń rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe; współpraca z pracodawcami w zakresie organizacji różnych form edukacyjnych; dostarczanie studentom i absolwentom informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kompetencji i kwalifikacji); (4) Biura Karier (obsługa studentów w zakresie organizacji praktyk studenckich; nawiązywanie kontaktu z instytucjami w celu pozyskania ofert praktyk; zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych; stwarzanie możliwości partnerom rynku pracy zaprezentowania się studentom jako atrakcyjni pracodawcy; badanie losów zawodowych absolwentów w celu doskonalenia programów studiów); (5) Samorządu Studenckiego (obrona praw i interesów studenckich na szczeblu wydziałowym i uczelnianym; reprezentowanie studentów w organach kolegialnych Uczelni; dbanie o rozwój studenckiej działalności kulturalnej i naukowej, wspomaganie kół naukowych i organizacji akademickich; występowanie do władz Uczelni z wnioskami i postulatami dotyczącymi studentów; dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na działalność studencką; udział w przyznawaniu stypendiów i miejsc w akademikach); (6)

Pełnomocnika Rektora UKSW ds. Osób z Niepełnosprawnością, który jest odpowiedzialny za inicjowanie, nadzorowanie i koordynowanie zadań dotyczących wsparcia oraz rozwiązywania problemów studentów z niepełnosprawnością; (7) organizacje studenckie mogą ubiegać się o dofinansowanie każdego planowanego przedsięwzięcia ze środków będących w dyspozycji Rektora w trybie konkursowym.

Na opiekę i wsparcie udzielane studentom w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów uczenia się na poziomie WFCh składają się działania podejmowane przez: (1) władze Wydziału (w szczególności prodziekana ds. studenckich i bieżącej obsługi studiów – bieżąca obsługa poszczególnych spraw i zgłoszeń studenckich dotyczących realizowanego toku studiów, oraz prodziekana ds. jakości kształcenia – bezpośredni nadzór nad prawidłową realizacją procesu kształcenia); (2) pełnomocników-koordynatorów ds. studentów wyjeżdżających na studia i praktyki w ramach programu Erasmus+ (organizacja spotkań informacyjnych dla studentów i promowanie oferty Erasmus+; prowadzenie procesu rekrutacji studentów na wyjazdy zagraniczne; wspomaganie studentów w procesie rekrutacji oraz w rozliczaniu zakończonego pobytu); (3) pełnomocnika ds. kontaktów z pracodawcami (organizowanie szkoleń i spotkań informacyjnych z udziałem pracodawców; zapewnienie bieżącego kontaktu z pracodawcami i ich udziału w procesie przygotowywania modyfikacji programu kształcenia); (4) pełnomocnika ds. pedagogizacji (informowanie studentów na temat możliwości i sposobu realizacji programu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego; organizacja i nadzór nad właściwym przebiegiem praktyk pedagogicznych); (5) pracowników dziekanatu (bieżąca obsługa studentów i spraw studenckich w trakcie procesu kształcenia); (6) Wydziałowej Rady Studentów (m.in. zapewnienie udziału przedstawicieli studentów w Podkomisji Dydaktycznej IF, w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w Radzie Wydziału, w Radzie IF).

Wsparcie i opieka na poziomie Instytutu Filozofii obejmuje działania: (1) dyrektora i zastępcy dyrektora IF (inicjowanie i koordynacja działań dotyczących dydaktyki; organizacja i prowadzenie okresowych spotkań informacyjnych dla studentów; zapewnianie udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia; podejmowanie współpracy z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi w celu doskonalenia procesu kształcenia); (2) członków zespołu ds. przygotowania i obsługi planów zajęć (coroczne przygotowywanie planu zajęć z uwzględnieniem preferencji i potrzeb zgłaszanych przez studentów; zapisywanie studentów na zajęcia w okresie po zakończeniu rejestracji elektronicznej); (3) członków Podkomisji Dydaktycznej IF (dokonywanie okresowych przeglądów programów i planów zajęć oraz opracowywanie propozycji zmian w programie zajęć; prezentowanie i uwzględnianie postulatów studentów dotyczących organizacji procesu dydaktycznego); (4) opiekunów poszczególnych grup (roczników) studenckich (rozwiązywanie podstawowych problemów zgłaszanych na bieżąco przez studentów; udzielanie podstawowych informacji na temat przebiegu procesu kształcenia; sygnalizowanie władzom IF sytuacji problemowych); (5) pracowników naukowo-dydaktycznych IF (prowadzenie zajęć dydaktycznych; dostępność dla studentów w ramach dyżurów i konsultacji; inicjowanie i wspieranie udziału studentów w prowadzonych badaniach naukowych; wsparcie merytoryczne studentów podejmujących działalność naukową, np. przy okazji udziału w konferencjach naukowych, w przygotowywaniu tekstów, prezentacji i wystąpień naukowych itp.); (6) opiekunów kół naukowych (koordynacja, nadzór i wsparcie merytoryczno-organizacyjne działalności członków poszczególnych kół).

Dzięki wielopoziomowemu oraz kompleksowemu systemowi wsparcia studentów uzyskują oni, adekwatnie do bieżących potrzeb, szybką i skuteczną pomoc w rozwiązywaniu problemów i trudności pojawiających się w trakcie realizacji procesu kształcenia. Dodatkowymi narzędziami służącymi do realizowania wsparcia studentów oraz sprawnej komunikacji ze studentami w zakresie załatwiania spraw i rozwiązywania problemów

pojawiających się w trakcie realizacji procesu kształcenia są: tzw. elektroniczny dziekanat, umożliwiający elektroniczne zgłaszanie standardowych spraw i problemów do dziekanatu lub prodziekana ds. studenckich i uzyskiwanie odpowiedzi (decyzji); system powiadamiania studentów drogą elektroniczną o m.in. zmianach w planach i terminach zajęć, bieżących ogłoszeniach, dodatkowych wydarzeniach związanych z prowadzoną dydaktyką (tzw. U-mail; specjalne zakładki na stronie WFCh; komunikaty na stronie Facebook; aplikacja mobilna iUKSW); opracowane w formie elektronicznej pomoce dla studentów, dotyczące: informacji dla studentów I roku i nowo przyjętych; praw i obowiązków studenta; rejestracji na zajęcia; trybu załatwiania najważniejszych spraw w dziekanacie; wewnętrznego systemu antyplagiatowego OSA i systemu antyplagiatowego JSA. Dla studentów I roku oraz nowo przyjętych organizowane są corocznie specjalne spotkania organizacyjno-informacyjnej w tygodniu poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego połączone z obowiązkowym szkoleniem BHP.

Narzędziem motywującym studentów do podejmowania pracy naukowej są stypendia przyznawane z Funduszu Stypendialnego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie sponsorowanego przez Santander Universidades. Wsparcia i motywacji do podejmowania aktywności o charakterze naukowym dostarcza także działalność Koła Naukowego Studentów Filozofii oraz Koła Naukowego Metafizyków, a także Radia Filozoficznego „Sed Contra” (<http://radio.filozoficzne.pl/>). Elementem wsparcia dla studentów z zagranicy są stypendia ufundowane przez Santander Universidades na pokrycie części kosztów pobytu w trakcie odbywania studiów.

Ewentualne skargi studenckie są rozpatrywane przez prodziekana ds. studenckich lub przekazywane do rozstrzygnięcia dziekanowi. W przypadku wystąpienia sytuacji dotyczących zachowań patologicznych odpowiednie wnioski kierowane są do Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów odbywa się na podstawie: analizy wyników cyklicznej oceny dokonywanej przez studentów w ramach badań przeprowadzanych przez Ośrodek Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW (Raporty z badań: „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”); analizy wyników cosemestralnej ankiety dotyczącej oceny przez studentów zajęć dydaktycznych; uwag i sugestii zgłaszanych przez studentów przy okazji bezpośrednich rozmów z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, opiekunami grup studenckich, prodziekanem ds. studenckich oraz w czasie posiedzeń Podkomisji Dydaktycznej IF. Uzyskanie w ten sposób informacji na temat oceny przez studentów jakości wsparcia udzielanego im w trakcie procesu kształcenia skutkowało m.in. wprowadzeniem następujących zmian i modyfikacji: uporządkowanie i ujednoczenie informacji na stronach internetowych WFCh i IF; wyznaczenie instytutowego pełnomocnika ds. realizacji programu Erasmus+; zmiana pracownika dziekanatu zajmującego się obsługą studentów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje dotyczące: warunków i trybu rekrutacji kandydatów na studia, regulaminu studiów, zakładanych efektów uczenia się, programów studiów, wymagań dotyczących realizacji programu studiów, harmonogramu rejestracji na zajęcia, planów zajęć w bieżącym roku akademickim oraz ewentualnych zmian w terminach lub miejscach odbywania się zajęć, zasad dyplomowania, zasad potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, terminów egzaminów w sesji egzaminacyjnej, terminów egzaminów dyplomowych, wysokości opłat, wzorów podań – znajdują się na stronie internetowej WFCh w odpowiednich zakładkach i są na bieżąco

aktualizowane. Ponadto, bieżące informacje dotyczące spraw studiów są umieszczane na stronie IF oraz na stronie Facebook WFCh. Studenci mogą także korzystać z informacji dotyczących rozkładu zajęć, uzyskanych ocen, bieżących ogłoszeń poprzez aplikację mobilną iUKSW. W sytuacjach nagłych, wymagających pilnego poinformowania studentów, informacje przekazywane są drogą elektroniczną przez tzw. U-mail (wszyscy studenci otrzymują informację na swoje konta poczty elektronicznej). Na stronie internetowej WFCh znajdują się także informacje na temat: kalendarium uczelnianego, kalendarium wydarzeń WFCh, terminów i miejsc dyżurów władz WFCh, terminów dostępności dziekanatu dla studentów, wyników ankiet oceny zajęć dydaktycznych, zasad uczestnictwa w programie Erasmus+ i MOST, kół naukowych, Wydziałowej Rady Studentów, obsługi studentów z zagranicy. Na wspomnianej stronie znajdują się także odnośniki przekierowujące do najważniejszych stron ogólnouczelnianych (m.in. strony UKSW, USOS, Biblioteki UKSW, APD, JSA, Poczty UKSW, E-learningu, Studium WF, Studium Języków Obcych, Biura Karier, Działu Pomocy Materialnej, Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego). Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych przedmiotów (karta opisu przedmiotu), stopnia realizacji programu kształcenia, terminów i miejsc dyżurów i konsultacji pracowników oraz ocen są dostępne dla studentów w systemie USOS po zalogowaniu na indywidualne konto. Informacje dotyczące studiowania w języku angielskim („Philosophy and Culture of East-Central Europe”) znajdują się na osobnej podstronie angielskojęzycznej UKSW adresowanej do kandydatów na studia z zagranicy oraz na podobnej podstronie IF. Promocja studiów w j. angielskim odbywa się m.in. przez specjalne strony na portalach „Study in Poland” oraz „Keystone Academic Solutions”. Informacje na temat studiów na kierunku Filozofia znajdują się w specjalnych ulotkach informacyjnych przygotowywanych jako materiał promocyjny, dostępnych także w wersji elektronicznej na stronie WFCh. Przygotowane zostały filmy promocyjne, dotyczące całego wydziału, dostępne na stronie WFCh i na platformie YouTube. Dodatkowym źródłem informacji i zarazem materiałem promocyjnym jest elektroniczny Newsletter WFCh, ukazujący się po zakończeniu każdego semestru. Podstawowe informacje dotyczące studiów są umieszczone także w gablotach informacyjnych znajdujących się obok dziekanatu dla studentów. Okazjonalnie informacje na temat studiów z filozofii na WFCh były publikowane m.in. w czasopiśmie „Filozofuj!”, na stronie Facebook „Studuj Filozofię”, na stronie „Academicon” oraz udostępniane podczas targów edukacyjnych organizowanych w różnych miastach w Polsce.

Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana w ramach cyklicznych badań przeprowadzanych przez OBJKiE UKSW („Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”; „Ocena uczelni przez pracowników akademickich”; raportów z samooceny wydziału za poszczególne lata), a jej wyniki są raportowane w materiałach przygotowywanych przez OBJKiE, przekazywane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz udostępniane na stronie WFCh. Bieżące uwagi dotyczące systemu informacji zgłaszane przez studentów, pracowników i osoby spoza uczelni są analizowane przez prodziekana ds. jakości kształcenia i uwzględniane w modyfikacjach systemu. Wśród wspomnianych modyfikacji w ostatnim okresie należy wymienić: ujednoczenie informacji znajdujących się na stronach WFCh i IF; wprowadzenie wewnętrznych ustaleń dotyczących sposobu i koordynacji przekazywania i publikowania informacji na stronach internetowych; udoskonalenie elementów wizualnych stron internetowych; zintensyfikowanie działań promocyjnych wspomnianych powyżej (Newsletter, filmy promocyjne, promocja studiów przez strony zewnętrzne).

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wewnętrzny system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia określają stosowne dokumenty uczelniane i wydziałowe, które precyzują: strukturę i sposób funkcjonowania systemu w uczelni i w jednostce prowadzącej studia; kompetencje poszczególnych organów; harmonogram działań związanych z zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia; sposoby monitorowania systemu. Elementami wspomagającymi funkcjonowanie systemu są przyjęte procedury ogólnouczelniane i wydziałowe oraz zarządzenia dotyczące m.in.: określania i weryfikowania efektów uczenia się, w tym procesu dyplomowania; zasad rekrutacji; toku studiów; oceny nauczycieli akademickich; pomocy udzielanej studentom w trakcie kształcenia; rejestracji na zajęcia dydaktyczne; przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych; przebiegu egzaminu dyplomowego (lic. i mgr.); przeprowadzania ankiety oceny zajęć dydaktycznych.

Podstawowymi organami odpowiedzialnymi za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia w jednostce są odpowiednio: Wydziałowa Komisja Dydaktyczna (WKD) i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK).

Opracowywanie projektów programów kształcenia, programów studiów i planów studiów, a także identyfikowanie metod doskonalenia procesu kształcenia, a w szczególności metod dotyczących organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów, należy do zadań Wydziałowej Komisji Dydaktycznej (w szczególności: Podkomisji Dydaktycznej IF), w skład której wchodzi przedstawiciele wykładowców i studentów na kierunku Filozofia I i II stopnia. W doskonaleniu oferty dydaktycznej poprzez proponowanie zmian w programach studiów mają także udział wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku, przedstawiciele Wydziałowej Rady Studentów, członkowie Wydziałowej Rady Biznesu oraz interesariusze zewnętrzni (w tym pracodawcy) współpracujący z WFCh i IF, którzy mogą zgłaszać do Podkomisji Dydaktycznej IF swoje uwagi i postulaty. Opiniowanie proponowanych przez Podkomisję zmian w programach kształcenia należy do Rady IF, a zatwierdzanie programów studiów – do kompetencji Rady WFCh. Na podstawie przedstawionej uchwały rady wydziału, kierunkowe efekty uczenia się zatwierdza Senat UKSW.

Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: okresowy przegląd oraz ocenianie organizacji procesu dydaktycznego pod względem zgodności programu studiów z opisem zakładanych efektów uczenia się oraz metodami dydaktycznymi, z uwzględnieniem opisu zakładanych efektów uczenia się, a także analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się opisanych w programach studiów (przypisanych poszczególnym przedmiotom/grupom zajęć) na danym kierunku studiów z kierunkowymi efektami uczenia się zatwierdzonymi przez Senat UKSW; regularne kontrolowanie prawidłowego przyporządkowania liczby punktów ECTS różnym elementom dydaktycznym danego roku studiów; monitorowanie stosowanych kryteriów, przepisów i procedur oceny studentów; ocenianie elementów organizacji procesu dydaktycznego, służących zapewnieniu odpowiednich warunków kształcenia i warunków materialnych studenta; ocena stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia; monitoring badań naukowych prowadzonych w dziedzinie lub dyscyplinie związanej z danym kierunkiem studiów pod względem zgodności tematyki prowadzonych badań z wykładanymi przedmiotami; sporządzenie każdego roku karty samooceny za poprzedni rok akademicki według wzoru zaopiniowanego przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia i przedstawienie jej dziekanowi; przygotowywanie szczegółowych rekomendacji dotyczących jakości kształcenia dla wydziału na podstawie rekomendacji

zawartych w uchwale Senatu. WKJK przeprowadza także analizę wyników ankiet studenckich oceny zajęć dydaktycznych, raportów Ośrodka Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW na temat oceny jakości kształcenia oraz Biura Karier na temat losów absolwentów.

W procesie kształtowania i udoskonalania funkcjonowania systemu jakości kształcenia uwzględniane są również wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia: audyty, raporty OBJiKE, oceny i opinie uzyskane przy okazji ubiegania się o zewnętrzne certyfikaty jakości kształcenia (np. „Studia z Przyszłością”).

Posiedzenia PD IF oraz WKJK odbywają się zwykle dwa razy w roku akademickim i są protokołowane. Ewentualne propozycje zmian w programie kształcenia są omawiane na posiedzeniu PD IF i kierowane do zaopiniowania na posiedzeniu Rady IF, a następnie, o ile tego wymagają, do zatwierdzenia przez Radę WFCh. W przypadku znaczących zmian w programach kształcenia (np. całkowita modyfikacja programu, utworzenie nowego profilu) zasięga się opinii interesariuszy zewnętrznych (pracodawców i członków Wydziałowej Rady Biznesu). Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów odbywa się na podstawie analizy wyników zaliczeń i egzaminów przedmiotowych oraz dyplomowych. Dokonywany jest także przegląd kart opisów przedmiotów pod względem oceny ich kompletności i prawidłowości przygotowania.

Najważniejszymi efektami wyżej wymienionych działań w ostatnim okresie są: (1) modyfikacja programu studiów i wprowadzenie nowego profilu w j. angielskim na studiach II stopnia (od roku 2016/2017); (2) zawieszenie prowadzenia profili na studiach I stopnia oraz ograniczenie liczby profili na studiach II stopnia (z powodu małej liczby studentów, od 2018/2019); (3) dokonanie zmian w programie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz rozszerzenie oferty zajęć z emisji głosu; (4) modyfikacja zawartości programowej zajęć z informatyki i dostosowanie ich do potrzeb studentów kierunku; (5) rozszerzenie oferty zajęć w j. angielskim w ramach wykładów monograficznych; (6) trzykrotne przeprowadzenie ewaluacji prowadzonych studiów w ramach ubiegania się o certyfikat „Studia z Przyszłością”; (7) zmiany kadrowe wśród pracowników i wykładowców IF ukierunkowane na skuteczniejsze osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie studiów w języku angielskim (oferta odbycia studiów w całości lub częściowo w j. ang.), umożliwiające umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez pozyskanie studentów z zagranicy oraz przygotowanie studentów z Polski do podejmowania dalszych studiów i pracy także w instytucjach zagranicznych i międzynarodowych. 2. Możliwość aktywizacji i dodatkowego rozwoju studentów poprzez uczestnictwo w działalności kół naukowych i radia filozoficznego „Sed Contra”. 3. Propozycja Akademickiej Ścieżki Studiów Filozoficznych jako drogi edukacyjnej dla studentów zainteresowanych pracą naukową w zakresie filozofii i zamierzających kontynuować edukację filozoficzną na poziomie studiów doktoranckich. 4. Rozwijanie tematyki badawczej i oferty edukacyjnej w zakresie zagadnień filozoficznych stosunkowo rzadko obecnych w innych polskich i zagranicznych ośrodkach filozoficznych (np. filozofia przyrody, filozofia nauk przyrodniczych, filozoficzna problematyka relacji między nauką a religią, etyka chrześcijańska, filozofia prawa, filozofia polityki). 5. Dobra współpraca między pracownikami oraz tworzenie atmosfery życzliwości i wzajemnego zrozumienia w społeczności akademickiej Instytutu i Wydziału. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna rozpoznawalność uczelni i wydziału w środowisku społecznym w kraju i zagranicą, przekładająca się na ograniczone zainteresowanie ofertą dydaktyczną wśród kandydatów na studia. 2. Ograniczone zrozumienie ze strony studentów złożonych mechanizmów procesu kształcenia (w tym nomenklatury związanej z procesem dydaktycznym) oraz celowości jego systematycznej i wielorakiej ewaluacji. 3. Brak wystarczającej studenckiej bazy lokalowej i środków finansowych na zapewnienie studentom z zagranicy odpowiedniego stopnia finansowania pobytu w trakcie odbywania studiów.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usytuowanie uczelni w stolicy kraju sprzyjające pozyskiwaniu studentów z zagranicy zainteresowanych podjęciem studiów w Polsce. 2. Realizacja na zewnątrz projektów edukacyjnych adresowanych do młodzieży szkolnej, które umożliwiają promocję edukacji filozoficznej oraz stwarzają okazję do udoskonalania warsztatu dydaktycznego pracowników. 3. Współpraca dydaktyczna z Instytutem Ekologii i Bioetyki WFCh w ramach realizacji zajęć dydaktycznych o profilu humanistycznym. 4. Kontynuowanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w ramach wspólnie realizowanych projektów badawczych i edukacyjnych z przedstawicielami zagranicznych ośrodków naukowych. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stosunkowo niski poziom dojrzałości kandydatów na studia spowodowany słabym przygotowaniem merytorycznym i wychowawczym na etapie edukacji szkolnej. 2. Nadmierne zbiurokratyzowanie i sparametryzowanie procesu kształcenia ograniczające możliwość pogłębionego kształtowania odpowiednich postaw społecznych i relacji „uczeń – mistrz” w trakcie procesu edukacji akademickiej. 3. Stale zmniejszające się zainteresowanie młodzieży studiami z zakresu filozofii i sukcesywny spadek liczby kandydatów na studia. 4. Ukierunkowanie reformy szkolnictwa wyższego i nauki w stronę realizacji modelu biznesowego, w którym kryterium rachunku ekonomicznego posiada wartość nadrzędną. 5. Nieprawdziwe postrzeganie Instytutu Filozofii WFCh przez niektórych przedstawicieli innych ośrodków naukowych jako środowiska uprawiania przede wszystkim filozofii o charakterze konfesyjnym.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁸

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (2015/2016)	Bieżący rok akademicki (2018/2019)	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	113	62	-	-
	II	15	9	-	-
	III	28	13	-	-
II stopnia	I	74	19	-	-
	II	28	16	-	-
Razem:		258	119	-	-

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w w danym roku
I stopnia	2016	113	16	-	-
	2017	109	10	-	-
	2018	90	3	-	-
II stopnia	2016	68	12	-	-
	2017	74	12	-	-
	2018	56	8	-	-
Razem:		510	61	-	-

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861)⁹.

Filozofia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
-----------------	-----------------------------------

⁸ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1935-1975 (H, E-P) 1755-1935 (ASSF)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	165 ECTS (H, E-P) 154 ECTS (ASSF)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	113 ECTS (H, E-P) 119 ECTS (ASSF)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	71 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych / Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1971 / 15
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych / Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Filozofia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	666-756 (EWM, FKRiP, FN, MiHF) 516-726 (ASSF) 604-634 (PCE-CE)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	98 ECTS (EWM, FKRiP, FN, MiHF) 86 ECTS (ASSF) 95 ECTS (PCE-CE)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	76 ECTS (EWM, FKRiP, FN, MiHF) 88 ECTS (ASSF) 72 ECTS (PCE-CE)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 ECTS

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	113 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych / Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	666-756 (EWM, FKRP, FN, MiHF) / 0 516-726 (ASSF) / 0 604-634 (PCE-CE) / 100
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych / Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹⁰

Filozofia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wykłady monograficzne	wykład	90-120 (H, E-P) 30 (ASSF)	16 (H, E-P) 8 (ASSF)
Seminarium licencjackie	ćwiczenia	120 (H, E-P) 60 (ASSF)	12 (H, E-P) 6 (ASSF)
Wykłady systematyczne	wykład	180 (H, E-P)	12 (H, E-P)
Wykłady z historii filozofii nowożytnej i współczesnej	wykład	90 (H, E-P)	9 (H, E-P)
Historia filozofii z ćwiczeniami (sem. 1-4)	wykład; ćwiczenia	240 (H, E-P)	20 (H, E-P)
Filozofia przyrody z ćwiczeniami	wykład; ćwiczenia	120 (H, E-P)	10 (H, E-P)
Logika z ćwiczeniami	wykład; ćwiczenia	120 (H, E-P)	12 (H, E-P)
Metafizyka z ćwiczeniami	wykład; ćwiczenia	120 (H, E-P)	10 (H, E-P)
Etyka	wykład	60 (H, E-P, ASSF)	6 (H, E-P, ASSF)
Teoria poznania	wykład	60 (H, E-P, ASSF)	6 (H, E-P, ASSF)
Przedmioty uzgodnione z opiekunem naukowym	wykład; ćwiczenia	210-360 (ASSF)	32 (ASSF)

¹⁰Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Udział w konferencji naukowej z referatem – konsultacje	ćwiczenia	w zależności od potrzeb	3 (ASSF)
Przygotowanie tekstu naukowego do publikacji – konsultacje	ćwiczenia	w zależności od potrzeb	6 (ASSF)
Razem:		1200-1230 (H, E-P) 1020-1170 (ASSF)	113 (H, E-P) 119 (ASSF)

Filozofia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wykłady monograficzne	wykład	210-270 (EWM, FKRIp, FN, MiHF) 120 (ASSF) 120 (PCE-CE)	36 (EWM, FKRIp, FN, MiHF) 24 (ASSF) 24 (PCE-CE)
Seminarium magisterskie	ćwiczenia	180 (EWM, FKRIp, FN, MiHF) 120 (ASSF, PCE-CE)	24 (EWM, FKRIp, FN, MiHF) 16 (ASSF, PCE-CE)
Wykład wiodący z ćwiczeniami dla profilu	wykład; ćwiczenia	120 (EWM, FKRIp, FN, MiHF)	10 (EWM, FKRIp, FN, MiHF)
Seminarium przedmiotowe	ćwiczenia	120 (EWM, FKRIp, FN, MiHF)	6 (EWM, FKRIp, FN, MiHF)
Przedmioty uzgodnione z opiekunem naukowym	wykład; ćwiczenia	180-360 (ASSF)	36 (ASSF)
Udział w konferencji naukowej z referatem – konsultacje	ćwiczenia	w zależności od potrzeb	3 (ASSF)
Aplikacja o dofinansowanie projektu badawczego – konsultacje	ćwiczenia	w zależności od potrzeb	3 (ASSF)
Przygotowanie tekstu naukowego do publikacji – konsultacje	ćwiczenia	w zależności od potrzeb	6 (ASSF)
Thematic seminar	ćwiczenia	60 (PCE-CE)	12 (PCE-CE)
Experience and thought of Cenral and Eastern Europe	wykład; ćwiczenia	120 (PCE-CE)	20 (PCE-CE)
Razem:		630-690 (EWM, FKRIp, FN, MiHF) 420-600 (ASSF) 420 (PCE-CE)	76 (EWM, FKRIp, FN, MiHF) 88 (ASSF) 72 (PCE-CE)

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹¹

Filozofia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Metodyka przedmiotowa nauczania etyki w szkole podstawowej	wykład	30	3
Metodyka przedmiotowa nauczania etyki w szkole podstawowej – ćwiczenia 1	ćwiczenia	30	2
Metodyka przedmiotowa nauczania etyki w szkole podstawowej – ćwiczenia 2	ćwiczenia	30	2
Metodyka nauczania filozofii i etyki w szkole ponadpodstawowej	wykład	30	3
Metodyka nauczania filozofii i etyki w szkole ponadpodstawowej – ćwiczenia 1	ćwiczenia	30	2
Metodyka nauczania filozofii i etyki w szkole ponadpodstawowej – ćwiczenia 2	ćwiczenia	30	2
Emisja głosu	ćwiczenia	30	1
Psychologia etapów edukacyjnych (szkoła podstawowa)	wykład	30	2
Psychologia etapów edukacyjnych (szkoła ponadpodstawowa)	wykład	30	2
Psychologia ogólna	wykład	30	2
Pedagogika ogólna	wykład	30	2
Pedagogika etapów edukacyjnych 1 (szkoła podstawowa)	wykład	30	2
Pedagogika etapów edukacyjnych 2 (szkoła	wykład	30	2

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

ponadpodstawowa)			
Dydaktyka ogólna	wykład	30	2
Diagnoza i terapia pedagogiczna	ćwiczenia	30	1
Bezpieczeństwo i higiena pracy, ergonomia w szkole	wykład	15	1
Technologia informacyjna	ćwiczenia	w ramach Informatyki z programu studiów na kierunku	w ramach Informatyki z programu studiów na kierunku
Razem:		465	31

Filozofia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Metodyka przedmiotowa nauczania etyki w szkole podstawowej	wykład	30	3
Metodyka przedmiotowa nauczania etyki w szkole podstawowej – ćwiczenia 1	ćwiczenia	30	2
Metodyka przedmiotowa nauczania etyki w szkole podstawowej – ćwiczenia 2	ćwiczenia	30	2
Metodyka nauczania filozofii i etyki w szkole ponadpodstawowej	wykład	30	3
Metodyka nauczania filozofii i etyki w szkole ponadpodstawowej – ćwiczenia 1	ćwiczenia	30	2
Metodyka nauczania filozofii i etyki w szkole ponadpodstawowej – ćwiczenia 2	ćwiczenia	30	2
Emisja głosu	ćwiczenia	30	1
Psychologia etapów edukacyjnych (szkoła podstawowa)	wykład	30	2
Psychologia etapów edukacyjnych (szkoła ponadpodstawowa)	wykład	30	2
Psychologia ogólna	wykład	30	2
Pedagogika ogólna	wykład	30	2
Pedagogika etapów	wykład	30	2

edukacyjnych 1 (szkoła podstawowa)			
Pedagogika etapów edukacyjnych 2 (szkoła ponadpodstawowa)	wykład	30	2
Dydaktyka ogólna	wykład	30	2
Diagnoza i terapia pedagogiczna	ćwiczenia	30	1
Bezpieczeństwo i higiena pracy, ergonomia w szkole	wykład	15	1
Technologia informacyjna	ćwiczenia	w ramach Informatyki z programu studiów na kierunku	w ramach Informatyki z programu studiów na kierunku
Razem:		465	31

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹²

Filozofia I stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Bioethics	wykład	2	stacjonarne	angielski	15
Petitionary prayer – philosophical remarks	wykład	2	stacjonarne	angielski	4
Plato and Aristotle on Art	wykład	2	stacjonarne	angielski	4

Filozofia II stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Profil PCE-CE	wykład; ćwiczenia	1-4	stacjonarne	angielski	4
Philosophy in Novels: Austrian and Hungarian Fiction in the XX Century	wykład	1	stacjonarne	angielski	7

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Philosophy in Novels: Austrian and Hungarian Fiction in the XX Century	ćwiczenia	1	stacjonarne	angielski	4
History of Aesthetics of Nature	wykład	1	stacjonarne	angielski	4
Contemporary Aesthetics of Environment	wykład	1	stacjonarne	angielski	4
Politics, Religion and Law in Early Modern East-Central Europe	wykład	2	stacjonarne	angielski	4
Politics, Religion and Law in Early Modern East-Central Europe	ćwiczenia	2	stacjonarne	angielski	4
Science and Ethics after Darwin	wykład	2	stacjonarne	angielski	20
Animal Ethics: Cases and Theories	wykład	2	stacjonarne	angielski	17

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

(zostały dołączone w wersji elektronicznej)

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/ zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany wg lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować wg przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)¹³							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

¹³ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom,
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

UNIwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie
01-815 WARSZAWA, ul. Dewajtis 5
NIP 525-00-12-945, REGON 000001956
(22)

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
BIURO FILIZOFII CHRZEŚCIANSKIEJ UKSW
Anna Latawiec
prof. dr hab. Anna Latawiec
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

PROREKTOR
ds. STUDENCKICH I SZTAŁCENIA
Anna Fidelus
dr hab. Anna Fidelus, prof. UKSW
(podpis Rektora)

Warszawa, dnia 11.04.2019r.

(miejsowość)